

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec 2-20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1-80
Sobotna izdaja:
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE

Inserati:
 Enostolpna petstvrsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
 za enkrat po 20 v
 za dva- in večkrat . . . 15.,
 pri večjih naročilih primeroma popust po dogovoru.
Poslano:
 enostolpna petstvrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Računa poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511, bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Za aprovizacijo dežele z živili in krmili.

Dunaj, 24. jan. 1916.

Posvetovalni odbor vojnižitnega prometnega urada je imel sejo, v kateri se je predsednik sekc. načelnik Schonka s toplimi besedami spominjal pokojnega kom. svetnika Povšeta. V tej seji je deželni glavar goriški msgr. Faidutti slikal pomanjkanje, ki je nastalo v okrajnih glavarstvih Tolmin, Goriška okolica in Sežana ter v sosednjih okrajih, ki so prizadeti po vojski na jugozahodu monarhije. Predlagal je, da se vojnižitnemu prometnemu zavodu naroči, da se za te kraje vpelje posebna akcija v okviru zavoda, da se rešijo bede.

Ta predlog je bil soglasno sprejet.

Nato sta dr. Lampe kot zastopnik Kranjske in msgr. Faidutti kot zastopnik Goriške stopila do vseh merodajnih činiteljev, da se vzame poseben ozir na Primorsko in Kranjsko glede aprovizacije z živili in krmili. Dr. Lampe je opozarjal na vojne dajatve Kranjske dežele, vsled katerih je ljudstvo prisiljeno stanje živine skrajšati; in na težavo prehrane s kruhom, ki je nastala ne le v mestih, ampak v mnogih občinah na deželi. Kranjska dežela kot najbližja za soško fronto nosi velika bremena, ki se ji naj olajšajo, da ne bo preveč prizadeta.

Dr. Lampe in dr. Faidutti sta v tem smislu skupno posredovala na merodajnih mestih v vojnem ministrstvu, v poljedeljskem in v ministrstvu za notranje zadeve. Dr. Lampe je zahteval, da se naj da na razpolago dovolj transportnih sredstev in da se naj dovoli tudi poseben uvoz, ako bi se oficijska organizacija izkazala kot nezadostna. Deželni zastopnik kranjski je pripravljen vse storiti za preskrbo z živili in krmili, ako ga vlada podpira v njegovem stremljenju vsaj s tem, da mu dá v gotovih stvareh prosto roko.

Minister notranjih zadev princ Hohenlohe je z zastopnikom Kranjske in Goriške jako dobrohotno obravnaval naše razmere. Izjavil je, da vlada od sedaj vpelje organizacije tudi v posameznih slučajih ne more odstopiti, ker bi sicer nastala anarhija v aprovizaciji cele države. Transportna sredstva morajo biti v eni roki in se ne morejo dovoljevati posebne uporabe za večje transporte, ker bi to škodovalo celotni akciji. Ker pa pozna razmere na jugu — saj je bil svoj čas dober sosed Kranjske dežele — bo dal vojnižitnemu prometnemu zavodu primerna navodila, da se še posebej ozira na potrebe Kranjske dežele.

V podobnem smislu se je izjavil poljedeljski minister dr. Zenker.

Pri vojnižitnem prometnem zavodu se je obljubilo, da se bo za Kranjsko oddala koruza. Pri tej priložnosti je deželni glavar dr. Faidutti pokazal princu Hohenlohe najnovejši ukaz italijanskega vojskovodje, ki je razveljavil zakon, sklenjen v gorikem deželnem zboru v korist kolonom. Začenja se bombastično: »Noi Luigi Cadorna, cavaliere, capo di stato maggiore itd. itd.« Tako je Cadorna z eno potezo uničil, kar je po velikem delu ustvaril trud poštenih socialnih politikov na Goriškem.

Na to je odgovoril princ Hohenlohe: Prav, da se je sovražnik pokazal v pravi luči. Sedaj primorsko ljudstvo lahko spozna, da je srce irendente pri »signorih«, naše srce pa je priljudstvu!

Nagodba in gospodarsko zblížanje z Nemčijo.

V seji ogrskega državnega zbora dne 19. januarja je interpeliral poslanec grof Batthyány ministrskega predsednika o teh dveh velevažnih vprašanjih. Besedilo njegove interpelacije so priobčili avstrijsko-nemški listi zelo skrajšano in ravno točke, ki so za nas silno važne, so bodisi hoté in namenoma, bodisi iz nevednosti opustili. Vzrok tega pojava je omenil grof Batthyány v svoji interpelaciji in ga ni težko izslediti. Mi podajemo besedilo interpelacije tako, kakor je je priobčil »Pester Lloyd« od 20. januarja. Interpelacija slove:

»Obžalujem, da ogrski zbornici ni predložen reden proračun in zato zbornica ni v položaju, da se peča obširno z gospodarskimi problemi. To je toliko bolj obžalovanja vredno, ker sta vsled vojne omejeni tudi svobodi tiska in zborovanja. Zato se morejo in smejo o teh važnih vprašanjih izražati le tisti, katere pozove vlada, da povedo svoje mnenje, ali pa tisti, ki se v varstvo svojih špecijelnih interesov udeležujejo različnih konferenc v Pragi, na Dunaju, v Draždanih in v Berlinu. Po krivici govori nemško časopisje pri teh zborovanjih o »mnenju Ogrske«; v imenu Ogrske more govoriti samo ogrska vlada in ogrska zakonodaja. Govornik se je že septembra meseca l. 1914. postavil po robu predsedniku avstrijske poslanske zbornice dr. Sylvestru, ki je sredi vojne s svojo zahtevno carinske unije spravil v javnost tudi gospodarsko razmerje Ogrske do Avstrije in Nemčije. Govornik se hoče sedaj obširneje pečati s to zadevo, a le v svojem imenu in v imenu svoje stranke in po svojem prepričanju. Vojna je pripomogla mnogim težnjam ogrske neodvisne stranke do trumfa. Neodvisna stranka se je vedno borila za ljudsko armado, za ogrsko topništvo, za ogrske orožarne in zato zahteva po vsej pravici, da se ne zasmehuje njenih gospodarskih teženj. Odkar je vlada v jeseni naznanila, da namerava obe vladi skleniti nagodbo, se peča javnost s tem vprašanjem. Od tedaj naprej smo slišali izjave, ki nam dajo misliti. Krščansko-socialna avstrijska stranka, kateri se je pridružil tudi dr. Sieghart, zahteva za nagodbo dolgo dobo, da, — zvečenost. Avstrijsko vladno so reorganizirali z izrečnim namenom, da stoje za čas sklepanja nagodbe na čelu dotičnih oddelkov najmočnejši in za boj najspodobnejši možje. Pri nas se ne zgodi nič, da se te pojave izenači. Ravno nasprotno — obžalovati moram, da se je izjavil tudi Aleksander Wekerle za dolgo dobo nagodbe. Govornik smatra za nemogoče, da se sklene med vojno definitivna nagodba z Avstrijo. Po ustavi in tudi v praksi bi dovedlo to do posledic, ki bi se dale težko popraviti. Dokler ne vemo, kakšne geografske meje bo dobila monarhija, se ne da govoriti niti o kvoti, niti o nagodbi. O glavnih principih se da sicer govoriti že sedaj, toda za bančno vprašanje, za kvoto in za trgovinske pogodbe mora zadoščati eno ali dveletni provizorij. Če pa ogrska vlada misli drugače, potem je njena dolžnost, da dá poslanski zbornici priliko, da se stvarno peča s temi vprašanji. Tega problema ni mogoče rešiti pri zaprtih vratih; zakonodaje se ne sme postaviti pred kak fait accompli in ne sme se je siliti, da sprejme dotične predloge en bloc. S tem vprašanjem se morajo pečati vsi; zato je pa treba prej dovoliti zopet svoboden tisk in svobodo zborovanja.

Kar se pa tiče našega gospodarskega razmerja z Nemčijo, ni bil govornik pred vojsko za brezpogojno gospodarsko zvezo z Nemčijo in sploh ne za zvezo z Nemčijo. Po izbruhu vojne pa je postal govornik vnet zagovornik orožne zveze z Nemci. Vkljub temu smatra govornik

za svojo dolžnost, da razjasni svoje nazore o gospodarskem razmerju do Nemčije. Od početka vojne pa do danes razširjajo znanstvena dela, brošure-enodnevnice, strokovni in dnevni listi v Nemčiji idejo carinske unije med Avstrijo in Nemčijo. Pod različnimi argumenti najdemo v teh spisih vedno idejo »zveze srednjeevropskih držav«; prva stopinja na tem potu naj bi bila carinska unija z Avstrijo. Ta velikopotezna in z vsemi sredstvi vojna propaganda nam mora dati misliti! Z na vse zadnje le pretemperamentni izjavami, ki hočejo osvojiti cel svet in ga vtelesiti v Nemčijo, se govornik ne peča; najboljši možje v Nemčiji so v posebnem manifestu opozarjali, da je treba poželjenje o osvojitvi sveta brzdati. Veljak, kakor je Fr. pl. Liszt, je pošteno priznal, da Nemčija ni dovolj močna, da tvori svetovno moč; zato je treba, da se ji pridružio monarhija in druge države vojaško in gospodarsko. Govornik se peča z vprašanjem carinske unije in dokazuje na podlagi Matlekovits-evih razprav, da zahteva carinska unija enotnega vodstva na mnogih gospodarskih in političnih poljih. Govornik citira dalje več mest iz Naumann-ove knjige, ki tudi govori o vojaški pogodbi, o »srednjeevropski naddržavi«, v kateri naj vlada za posamezne narode neke vrste »Nationalitätenduldung«. Po govornikovem mnenju ga ni ogrskega politika, ki bi odjenjal od ogrske suverenitete le za las! Tudi v Avstriji so se izrekli vsi, — izvzemši gotove nemške kroge, proti carinski uniji. Kajti, kdo bo pa igral vodilno vlogo, če se sklene carinska unija? Politično in gospodarsko močnejši — in to je nedvomno Nemčija. Če bi bil govornik škodoželjen, bi rad videl carinsko unijo uresničeno, da bi tudi Avstrijci na svojem telesu čutili, kaj pomeni biti v carinski uniji gospodarsko šibkejši! Govornik opozarja, da je Bismarck svojčas vse sile napol, da prepreči carinsko unijo med Avstrijo in gospodarsko takrat še šibkejšo Prusijo. Poleg gospodarske škode bi trpela tudi ogrska suvereniteta. To tudi za zmagovit mir ni posebno dobro! Mimogrede pa bodi omenjeno, da ne hrepeni niti ena izmed malih držav, niti Švica, niti Holandska, niti Švedska, niti Bolgarija, niti Rumunija po kaki večji gospodarski združitvi. Nekateri povdarjajo, da potrebuje Ogrska vsled svojih agrarnih interesov nemško-avstrijske zveze. To je sicer res, da bi bila Nemčija v carinski uniji stalen odjemalec ogrskih pridelkov, to ali more človek zdrave pameti pričakovati, da bo Nemčija našim agrarcem dovolila za vedno visoko carino, ki življenje draži in ovira industrijski napredek? Nedavno se je omenjalo, da bomo dobili po vojski kapital najljubše iz Nemčije. Kdaj je pa kapital iz gole ljubezni na razpolago? Kjer nastopa kapital kot monopol, dela z velikim dobičkom.

Govornik se bavi nadalje z vprašanjem vojaške konvencije, hvali vojaško organizacijo Nemčije in prizna, da je za vojaško konvencijo, če isto sklene neodvisna ogrska država v znamenju samostojne ogrske armade. Govornik je prepričan, da leži v interesu obeh strank, če se sklene trgovinska pogodba za kratko dobo na podlagi principa »do, ut des«. Končno opozarja govornik, da povdarja nemška agitacija za carinsko unijo tudi stališče, naj Ogrji nikar ne iščejo svojega blaga v industrializaciji. Govornik zanika to stališče in ne verjame, da bi bilo mogoče po vojni vse Ogre, ki bodo iz patriotizma prišli iz Amerike domov, kratko malo naseliti na kmetih. Te ljudi bi treba spraviti v fabrike. Ogrskih tvornic si na govornik ne more pred-

stavljati niti v carinski uniji, niti v gospodarski skupnosti z Avstrijo, ampak le v gospodarsko samostojni ogrski državi.

Z ogrskimi neodvisniki imamo mi prav malo opraviti. To nas pa ne ovira, da podamo svojim čitateljem nekaj njihovih misli. Če so pametne ali ne — sodite!

Izpod sv. Gore.

Goriško, januarja 1916.

Bog pri nas še ni goli pravni pojem, no Veličanstvo, kojemu je podrejena država in vse njene oblasti.

Sam presvetli cesar se imenuje: Dei gratia, po milosti božji — cesar! itd.

Državni zakonik varuje Veličanstvo božje. Merodajni činitelji pričakujejo zmagovalnega miru po milostni pomoči Boga!

Kdor torej sedaj Boga preklinja, jeli on patriot? Bo li držala njegova prisega zvestobe cesarju in domovini, prisega pri vsak dan opsovanem — Bogu? —

V interesu javne morale, državne reda, junaškega patriotizma in zmagovalnega miru po milostni pomoči Boga, je torej nujno treba, da zaigramo brezstidno, rekli bi organizirano klevetanje Boga in svetinj naše vere še prav posebno pri vojaštvu!... Zato prijavljamo tukaj na naslov višje vojaške duhovne oblasti pismo, ki je je pisal vojak v 40 letih, vleugleden, premožen mož, podžupan in starešina, ko je je dopustila vojaška cenzura in ki naj je here ves naš slovenski narod, da podvoji svoje pravne in zadostilne pobožnosti, da Bog naše doslejne slave ne spremeni v sramoto...

× × ×

Prejmite mnogo srčnih pozdravov, častiti gospod dekan in dr. F. K. od mene F. B.

Prvo se Vam lepo zahvalim, da ste mi enkrat pisali. Pismo sem prejel na 19. t. m. prav ko sem želel, da bi dobil kaj novic od doma. Rad izvem, kako se tam godi, ker se mi zdi, da sem potem pomirjen!

Zdaj sem se pa tudi jaz namenil Vam pisati par besed in Vam povedati, kaj sem v teh štirih mesecih svojega vojaškega življenja videl in doživel. Najprej smo bili v St.

Imeli smo dobre in pobožne naprej postavljene! Vsako nedeljo so nas spremljali k sv. maši. Potem smo prišli v R. in od tam so nas poslali v D. mlati žito. V tem kraju sem videl pobožne ljudi, so sami Nemci. V cerkvi jih je bilo še dosti, a tudi po hišah sem videl, da so dobri, ker so molili pred jedjo in po jedi vsi skupaj in naglas!

Preklinjati jih ni bilo slišati!

Od tam smo šli nazaj v R. In so naši dobri predpostavljene povabili slovenskega duhovnika, nas pa poslali k sv. spovedi! Ali kaj se je zgodilo? Eni so začeli preklinjati in se norčevati s spovedjo in še ono peščico (!), ki se je udeležila pobožnosti, so zaničevali in zmerjali (!). Mesec dni smo že zopet na novem kraju v A., a moja družba, se zdi, je še slabša ko prej! Duhovnikov je tukaj dvajset in prav »slisno« mašujejo, a ljudi v cerkvi ni! Civilov je v tem kraju sploh malo, vojakov, ki jih je tukaj zmerom veliko, starih in mladih, v cerkvi ni videti! Pri sv. obhajilu sem jih videl komaj deset!

Pa to naj bi še bilo! Ali ostali moji tovariši so tako surovi, da ga še preklinjajo (!), kdor v cerkev gre.

In tole je še najbolj žalostno, strašno žalostno, da tako Boga in Marijo in Jezusa preklinjajo! Duhovnike zaničujejo. —

Zdaj Vam še čestitam, da ste toliko dobrega v S. storili, kar vem iz »Slovenca«, ki ga čitam, kako ste bili obvarovani pred oltarjem Matere Božje... Končno ostanite z Bogom in Marijo.

jo in Jezusom in angel varuh Vas varuj vseh nesreč! —

Pismo dokumentira bogokletstvo članov našega naroda. In vendar je res, da je izgubil pravico do častnega in večnega življenja, kdor je proklel Boga! ...

Pozabljena istina, ki je v starem zakonu bila kodificirana, gl. Mojz. III., 16.: »In kdor preklinja Gospodovo ime, naj smrti umrje; s kamenjem naj ga posuje vsa množica, naj si je bil on rojak ali tujec.

Kdor preklinja Gospodovo ime, naj smrti umrje! ...»

Železni slovenski polk.

(Izvirno poročilo »Slovincu«.)

Znano je, da je slovenski polk, sedemnajsti polk Janezov, eden izmed najhlabrejših polkov, regimentov v Avstriji. Od začetka bitke pri Goli Gori pa do Soče, Oslavja in Doberdobske planote se je ta polk udeležil že 200 bitk in napadov, a ne brez uspeha. Povsod se je kazal kot junaka, kot branilca, dasi je bil večkrat že pred napadom truden do smrti.

Janezu se zaiskre oči in pokaže svoje močne zobe, kadar zavpije komandant: »Vorwärts!«; tih je in si misli: »Ne maram, da bi se mi vojaki drugih narodnosti rogali, češ, da sem boječ in za mano s prstom kazali: »Glejte ga, »zibcenarja!« (Schaut, schaut, das ist ein Siebzehner!), dasi sem lačen in od utrujenosti že napol hin. Če danes umrjem, pa jutri ne bo treba.« In res, Janez sili in leze naprej v sovražnem ognju, dokler ne pride do — hura — in potem se odloči.

Bil sem nekoč na madjarski obvezovalni postaji (Verbandplatz) s svojo rano in videl sem tamkaj tudi Janeze. Pozdravili so me mirno, v domači govorici in nič več. Bil je med njimi že bolj prileten vojak, Slovenec seveda, ki mu je granata raztrgala stegno, — in ni tožil. — Madjarskemu mlademu sanitetnemu praporščaku se je dal obvezati in sam si je zraven pomagal. To je silno dopadlo zdravniku in je dejal: »No, da sieht man sofort, dass du ein Siebzener bist, brav, wie alle!« In ko je bil mož dobro obvezan, — je izdihnil; izkrevavel je.

In ko smo zopet na potu proti Polentarju, takorekoč z zadnjim ostankom Janezov, in še jim ne upade pogum, še imajo isti humor, kakor pri Goli Gori. So med nami večinoma stari ljudje, očete, a tudi mladeniči, — izbirek, in čim bliže smo Lahom, tem bolj kažejo neko nagnjenost do pretepa, tembolj so veseli, tembolj se med sabo navdušujejo. Včasih stopijo pri vajah o kratkih pavzah skupaj moške in fantje ter zakrožijo kako prav po domače in nato pravi fant, ki je šel s »feldregimentom« v Galicijo, možu, očetu: »No, očka, vsaj bo šlo vojaško življenje, kaj ne? Pri vojakihi mora iti vse!«

»Oh, seveda bi šlo, ko bi ne bile moje kosti že plesnive, toda v štiridesetem letu se eksercirat učiti in potem takoj v vojsko iti, je pa že grintava. — Ej enega ali dva Polentarja bom pa le še preje v kozji rog vgnal, ko bodo oni mrene.«

Doma smo, — na laški fronti. Kako veselijo se Notranjčanje, da lahko zopet govorijo po domače z vojniki. No, Janezom se to tudi tako dopade, da ne vedo, kaj bi začeli od veselja. Eni pojo, drugi pijejo, tretji plavšajo in zadnji naroče od doma svojo ženko, otroke, sestre, matere in ne vem kakšne sorodnike še, da se z njimi še enkrat pošteno in zadržno pogovorijo, predno gredo na Lahona.

In neverjetno! V Galicijo ali Judenburg je bilo seveda predaleč, a sem pridejo žene peš obiskat svoje moške, brate in fante, dasi smo takorekoč na bojišču — celo iz Dolenjskega.

Vidi se torej, da po slovenskih domovih še gospodari verna ljubezen, ki gori za svoje ljube, a so seveda tudi izjeme.

In dopade se jim, kadar jih nagovorim pri vajah, se pomenimo o tem ali onem, se navdušujemo in ker poznam večinoma vse slovenske kraje, vem takoj, kje je mož doma. Ah, prijetno je pri kompaniji, če dobe ljudje do komandanta zaupanje, vse je v redu in kaznovati ni treba nikogar.

Znano je tudi, da avstrijski oficirji čislajo naš polk; sam sem že slišal iz ust višjega vojaškega poveljnika: »Ja, das 17. Regiment ist aber wohl das strammste.« Janezi se zavedajo tudi tega ter radi zaorijo ono znano:

Pa lepših fantov res že ni, kot so ti zibcenarji, po beli cest' marširajo, sovražnika zagledajo — — itd.—

Pismo s sv. Mihaela.

(Izvirno poročilo »Slovincu«.)

I.

Človeku, ki prvič vidi naš Kras, postane nekako dolgočasno in pusto pri srcu: sam kamen, kamor se ozre oko, le sem ter tja se pokaže kje kakšen košček zemlje, kakor oaza v pušavi, ktero je pridni Kraševac krog in krog obdal s kamenito ograjo, da mu ljuta burja še tega ne odnese. A kakšno je to kamenje! Od vročine razpaljeno in od dežja razpokano, da je videti kakor okamenelo rastlinje iz davnih bajnih časov...

Vrh Sv. Mihaela! Mala, preje od sveta pozabljena vasica, zvana tudi Cotiči, venča vrh srednjeverelikega, ne preveč strmega hriba, ki se naziva po angelu, ki kraljuje gori v mali cerkvi, katere se od daleč niti ne spozna, ker nima zvonika. Lepo poslopje je šola, ki se vidi daleč na okrog in nosi ponosen samoslovenski napis: Šola na Vrhov Sv. Michele! Ljudstvo ne pozna, čeravno se Mihele! ljudstvo ne pozna, čeravno se nahaja tudi na naših generalnih kartah; ljudstvo pravi kratko: Vrh. Polentarski irredentarij, ki so v svoji puhli fantaziji že videli na hribu plapolati italijansko trikoloro, a so se zaenkrat grozno zmotili, so nam popočili ime, pa ne samo tega, temveč na stotine. Upamo, da po vojni izginejo te spake iz zemljevidov kot so izginile tudi s krajevnih napisov...

Sv. Mihael! Tisoč in tisočkrat imenovan v vojnih poročilih. Širom sveta je znan poprej malokomu znani hrib; svetovnoznane so ga naredili naši vrli vojaki, ki ga že osmi mesec drže trdno v rokah in vrše takorekoč čudesa junaštva in hrabrosti proti italijanski premoči.

Sv. Mihael! Ti vodja nebeške vojske. Zdi se mi, da je bil prorok mož, ki ti je gori sezidal cerkvico in hrib nazval po tebi, kakor da bi bil v duhu videl grozni čas svetovne vojne in grozote tragedije, ki se bo nekaj tu odigrala. Posvetil je hrib tebi, da čuješ in pomagaš naši vojski. In ti pomagaš! Ze osmi mesec s polentar zastonj muči, da bi te dosegel; že je bil blizu, a je moral iti nazaj v Sočo, in mi upamo, da te bomo tudi držali do konca in slednjič spodili izdajalca v njegovo Polentarijo, kakor si ti storil z nezvestimi angeli, ki so tudi bili prav polentarskega duha.

Ni namreč šala, vzdržati tu gori kot kje na ravnem v polju; tisoč! granat, ki jih nam polentar pošilja za »Liebesgabe« in ki so že ves hrib razkopale, učinkujejo vse drugače nego na poljanah galiških. Granata, ki udari na kamen, vrže v zrak stotine kosov kamenja, ki se razleti grozno daleč, in marsikak invalid, ki bo po vojni hodil z berglami ali pa slep igral na lajno, bo vedel povedati o tem. Tudi kritij ni mogoče napraviti; pomagamo si z vrečami, ki jih napolnimo s peskom. Pa tudi marsikak polentar bo pomnil do smrti »Monte San Michele«, saj tudi oni niso na boljšem...

II.

Že od nekaj sem ljubil gore. Zdi se mi stoječemu na visoki gori, kot bi se bil za kratak čas otrešel zemskih skrbí, in duh se mi dviga vse lažje, prostejše gor k Njemu...

Kot Dolenjec nisem ravno planinski sin, vendar pa ima tudi naša Dolenjska dokaj visokih vrhov, ki nudijo krasen razgled. Že od otroških let me je mikal Kum. Ta dolenjski 1219 m visoki vrh s svojima mičnima cerkvicama me je vedno vlekel k sebi. Ker je pa precej oddaljen od nas, in ker mi je oče vedno pridigoval, da je škoda čevljev, se mi je dolgo odpravila pot gor, slednjič sem pa, že kot odrasčen fant le srečno prišel gori. Čeravno so mi hudomušneži nagajali, da sem šel sv. Nežo nadlegovat za nevesto, in čeprav je oče tarnal, da so podplati dragi, jaz pa sem le užival krasen razgled, ki ga nudi Kum vsem, ki so dobre volje, da splezajo nanj.

Tempora mutantur, časi se izpreminjajo. Nikdar nisem mislil, da bom v življenju obhodil toliko sveta, ko ne bo nič čevljev škoda. Prešmentano pero me je zapisalo vojaškemu stanu in tu sem imel priliko posetiti Karavanke, kjer bi se bil kmalu enkrat zvrnil v prepad, in Karpate, kjer pa nisem bil le enkrat v smrtni nevarnosti, temveč nič kolikokrat. Ker sem pa prijatelj gora, so se me menda usmili in mi vselej milostno prizanesle.

In zdaj sem spet na gori, sicer ne ravno veliki, vendar pa nudi krasen razgled. (Tu tudi ni škoda čevljev, in da smem od tu gledati krasoto sveta, se imam zahvaliti polentarju ali po nemško »Katzelmacher-ju«, ki bi sam rad od tu svet razgledaval, pa ga ne

bo.) Kakor na dlani leži Gorica pred teboj v vsi svoji krasoti, kot bi ne bilo vojske; če pa vzameš v roko daljnogled, pa vidiš, da Gorice ni več... Gorica je podobna mrliču, brez duše, brez onega življenja, katero se je nekaj pretakalo po žilah tega solčnega mesta. Kakor v evangeliju, kjer se bere, da jih je bilo iz vseh rodov toliko in toliko znamenovanih, je tukaj; redka ulica, ki je še cela. Hiše, cerkve, grad — vse razluknjano od granat. Gnjusoba razdejanja... Gorje ti polentar!

Kakor srebrni pas se vlje Soča po lepi ravnini, posejani z venci vasic, lepih belih, mičnih... A vojska je neusmiljena, nič ne vpraša, kaj je lepo, kaj je škoda. Kamor pride uniči vse kar doseže. Ubogo ljudstvo, ko se vrneš, koliko solza bo teklo, pa tudi znoja, če si boš zopet hotelo postaviti bivališča, človeka vredna.

Gori nad Gorico nas žalostno gleda razdejana Sv. gora. Sveta vsakemu vernemu kristjanu; le polentarju ne, ki je nebeško Zavetnico preganjal iz njenega svetlišča, kjer je nemoteno kraljevala že stoletja in delila svoje milosti vsem, ki so se h njej zatekali — tudi njim iz Polentarije, ki ji zdaj tako vračajo. Zato pa tudi nimajo sreče in je tudi ne bodo imeli!

Še dalje nas pozdravlja sneženi Krn, ljubljeneč Gregorčiča, našega proroka. Dan na dan se vidi nad njim črni oblaki; tudi nanj zlija svojo jezo polentar, ker ne more čezenj.

Najžalostnejši pogled pa je vendar le pogled na Kalvarijo in Oslavje, posebno onemu, ki je že tam bil in ve, kako je tam. Včasih se kar oba griča zavijeta v črno meglo... Ni dobro tamkaj biti. Človek mehkih živcev ne vzdrži...

Tudi zemljo, ki so jo Italijani vzeli od nas v »štanta«, vidiš pred seboj kot na dlani. Št. Ferjan s svojim podrtim zvonikom, Moša, Kormin, Zdravščina, Gradiška... Odrešeni kraji, a za koliko časa? — Ako je lep čist zrak, se vidi tudi sinje morje, naša Adrija.

III.

Danes je polentar zopet divjal v svoji onemogli jezi. Videč, da s pehoto nič ne opravi, nas hoče pregnati z artiljerijo. Celo ljubo popoldne je metal granate vseh kalibrov, a največ težke. Zmetal je tisočake proč, a nam ni napravil druge škode, kot enega moža je skrajšal za glavo, in enemu nogu odbil. Pa nič ni zato, še z leseno pride nad polentarja, če bo ravno treba. Tistih par kritij, ki jih je nam razdrl, smo ponoči popravili pa je bilo dobro. In če jih nam spet podre, jih bomo pa spet naredili! Bomo videli, kdo se bo prej naveličal, mi ali polentar!

Danes zjutraj sem videl cel trop malih pisanih senič, ki so žalostno letale po okleščenem grmovju. Ako se ptice ne umaknejo s svojega rojstnega kraja, pa se bomo mi umaknili in prepustili naše domove polentarju? Nikdar!

Zraven mojega kritja stoji hrast, sicer ne tak orjak, kakor rasto po naših gozdih, vendar še dosti čvrst pri slabi hrani, ki mu jo nudi pusta kraška zemlja. Že na stotine granat, šrapnelov in krogel in kar je še takih žlahtnih stvari, je žvižgalo krog njega, toda on še stoji, čeprav je že ves okleščen.

Hrast se omaje in hrib,

Zvestoba Slovincu ne gane!

In če se še ni omajal ne hrib in ne hrast, pa se bomo mi!

Od zadnje ofenzive leži še mnogo Italijanov krog naših postojank. Zanimivo je videti enega, ki se je bil skril za drevo in menda ravno hotel streljati, ko ga je zadela naša svinčenka. Spustil je puško, a naslonjen na drevo je ostal v tisti legi kot je bil ob smrti.

Še mnogo zanimivosti bi lahko navedel, a naj zadostuje za danes. Če mi Bog da zdravje in g. urednik prostor v svojem cenj. listu se bom že še kaj oglašil. Do tedaj pa pozdravljeni!

Četovodja V. A.

Ob zamenj.

(Izvirno poročilo »Slovincu«.)

Dne 19. januarja zvečer ob 9. uri so prišli domobranci, da prevzamejo namesto nas bojno črto. Še preden so prišli, so nam uhajali mnogi pogledi iz doline na grič. Slednjič so nam pa še prehitro prišli. Prav nič se nam ni hotelo iz doline in iz naših okopov, kjer smo prebili že toli časa, dasi smo bili izmučeni od dela. Hodili smo cele noči po naših okopih in nosili vreče, napolnjene z zemljo, pomešano s peskom. Zidali smo zavetišča proti sovražnim krogam, ki neprestano cviliijo po zraku, delali ob mesečni svitlobi.

Nekaj jih je kopalo v dolini prst in napolnjevalo vreče, zopet drugih deset je šlo iz doline po vodo in žice,

ki jih navadno postavljamo pred okope. Največ nas je pa ostalo v okopih na straži in z redkimi streli smo plašili sovražnika. V mesečini se je videlo prav do sovražnih okopov, tako tudi seve iz sovražnih na naše. Zato bi bili že radi videli naše tovariše v dolini, in res, prišli so vsi srečno skozi točo krogel. Čakal sem zunaj pred svojo luknjo na tovariše, ki se niso mogli od drugov dosti posloviti. Slednjič smo jim želeli srečo in do svidenja. Hitro smo se podali iz doline. Tam za našimi petami na sovražni strani se je bliskalo in streli so padali za nami, pred nami in v stran. Končno smo prišli sovražniku iz vida in šli po stezi dalje; le redke sovražne svinčenke so se izgubljale v mesečino in iskale svojih žrtev. Ob potu so nas srečavali gonjači z osli, ki nosijo menažo in vodo ter druge potrebščine v bojno črto. Tam v dolini je bilo za gričem nekaj zakopane ter skrbno pokritega z grmovjem. Grozno žrelo je obrnjeno proti sovražnemu ozemlju, kamor bruhla svoj grozni ogenj. Sovražno letalo je že neštotokrat paslo svojo radovednost v zraku nad tem gnezdom, pa ni moglo odkriti jajca v njem. Ne daleč od tega gnezda smo prišli v golobje gnezdo, ki ima to čudno svojstvo, da kdor poleti vanj, je golob. Ali mu je priimek po godu ali ne, se ne »bara«. Golobje gnezdo ima to skrivnost, da je skoraj čisto pod zemljo, in ljubo solnce ne presije debele skale, ki ga zakriva. Mi smo postavili tukaj telefon, kateremu jaz stremim in poslušam na besede, ki mi jih kdo na ušesa pove. Zvezo smo napravili z jastrebo! Golob in jastreb sta si bila od davna sovražna. Tukaj se pa midva naravnost zveževa! Sva pač skupaj zrastle in rastle v Avstriji.

Po menaži je pribrela sovražna krogla in nam ranila Vindiša v obe nogi. Opozorila nas je na navzočnost sovražnikov. Tam za gričem se je pa bliskalo in se vozilo nad našimi glavami kakor žarno železje in padalo s treskom na bližnji grič na kamenje, kjer so se razpokavale sovražne granate najtežjega kalibra. Le časih se je tam nekje na naši strani posvetilo in zagrmelo v sovražne okope. Vsa razorana zemlja in razdejana okolica priča o učinku teh težkih »štruc«.

Mrvice s Krasa.

(Izvirna poročila »Slovincu«.)

Na Vašo željo, velečenjeni gospod urednik, Vam podam še nekaj mrvic z najskalovitejšega — a najčudovitejšega dela naše domovine, ki že deveti mesec vzdržuje najbesnejši srd italijanskega napada: to je z našega kršnega Krasa.

Dozdevalo bi se mnogim, ki ne poznajo značaja našega ljudstva, da bodo Kraševci po nepopisnih stiskah in težavah in po neprecenljivih žrtvah, ki so jih trpeli in še trpijo vsled italijanske vojske na rodni zemlji — obupali nad lepšo bodočnostjo in zapustili od sovražnikov ogroženo domovino. Temu pa ni tako!

Kraševci je že po svoji naravi vzgojen, da zna prenašati različne udarce in sicer udano in potrpežljivo do konca. Kolikokrat on orje in seje in se trudi v potu svojega obraza zastonj. Grozna suša pokonča vse njegove pridelke. Njegova domovina izgleda večkrat po leti prav tako kakor po zimi. Po prekrasni pomladi odpade že poleti vsled suše vse listje z dreves. Večkrat se prigodi, da manj pridelka, kakor je posejal. A zato mu ne vpadе pogum. Prihodnje leto bo z isto skrbno pridnostjo in veseljem obdelal svoje polje, kakor če bi bil imel pretečeno leto najboljšo letino. Uverjen je, kakor bi on moral storiti svojo dolžnost do svoje zemlje, najsi že pridelka kaj ali nič in prepičan, da pride po žalosti veselje.

Tudi to svetovno vojsko smatra on kot daleč na okrog segajočo grozno sušo, ki je pokončala mnogi up in marsikatero nado in težko čaka, da napoči nova pomlad, ko se povrne na svoje težko delo z trdnim in tolažilnim upanjem, da bode prihodnost boljša in lepša.

× × ×

Povedal sem vam, kako Kraševci ljubi svojo zemljo, kako primerna imena priveda svojim njivam, senočetim in pašnikom, kako služijo njegove senočeti in pašniki temu brezkončnemu trenju, njegove njive za pokopališča našim padlim junakom, njegove hiše našim vrlim vojakom.

Gotovo so že šli vsi ogrski in hrvaški konji in vsi istrski osli neštotokrat po dolgem in včasih čez njegove njive, senočeti in pašnike in sicer ne brez sledu. Pa vse on rad pretrpi in prenese, samo da bo zmaga naša.

Danes pa vam moram povedati, da se ga mora občudovati, kako obrnje svoje njive, ki niso ne četverkotne, ne tri-

kotne, ne ravne, ne strme, ampak največkrat le okroglo in podolgate dolinice z trdnjavskim zidom obzidane.

Ker ima malo zemlje, mora paziti, da oborje in poseje vsak košček zemlje. On izvršuje ukaz, ki je ravnokar došel od c. kr. glavarstev, da se namreč mora posejati vsak košček zemlje, že od pamtikeva.

Majhne dolinice pa, ki ima komaj dva dobra klobuka zemlje, ne more tako zorati, kakor naš Gorenjec svoje obširno polje, ki reže brazde lahko do konca in globoko do pekla. Ker nimajo njegove njive osredka, ampak je zemlja do zida, tedaj mora poprej dobro preračunati in prevdariti, kako bo svoje delo dovršil.

V dolinica orje zato on najpoprej po dolg, na koncu pa naokrog. Lehe in razgore po dolg imenuje »vrstnice«, lehe in razgore na okrog in po čez po »izvrstnice«. Skoro pri nobeni njegovi nivi niso vse brazde enako dolge, zato pa imenuje one lehe in razgore, ki ne tečejo vspremdno ali so krajše nego druge, »kračce«. Tako ima skoro vsaka kraška njiva »vrstnice«, »izvrstnice« in »kračce«. Malo pa jih je s pravilno obliko z osredkom.

Ker se bomo morali v bodočnosti nekoliko bolj zanimati za plug in motiko, kakor smo se dosedaj, kar nas bridka izkušnja uči, zato vam hočem naštetiti tudi lepe izraze za posamezne dele tega orodja, ki ga Kraševci največkrat rabijo.

Kraški plug (drevo) sestoji iz sledečih delov: Iz lemeža, gredlja, pleznice, podosi, kolca, četernice, gredeljnice, čvrglja in črtala.

Italijanska vojska je kriva, da je marsikateri lemež zrjav. Ali dal nam neskončno usmiljeni Bog, da bi zavratnega sovražnika zapodili tja, kamor zasluži in zopet se bodo svetili naši lemeži še bolj kakor poprej. Mi le težko čakamo, da po grozni vojski napoči naša nova pomlad, ko se vrnejo na svoje težko delo s trdnim in tolažilnim upanjem, da bo za nas bodočnost lepša in boljša.

Dušno pastirstvo med begunci.

Ker so begunci iz južnih dežel raztreseni po vseh severnih kronovinah v nešteti občinah, se je moralo zanje poskrbeti tudi v dušnem oziru, da slišijo božjo besedo ter lahko prejemajo svete zakramente. Za begunce v barakah je prav dobro preskrbljeno, ker imajo vsi blizu cerkev, šolo in lepo pri-

liko, da prejemajo svete zakramente. Begunci pa, ki so naseljeni po raznih občinah, imajo večje težave, ker ne razumejo domačega nemškega ali češkega jezika, a tudi njih duhovnik jih ne more poslužiti, ker ima veliko občin ter spoveduje in pridiga določene dni v posameznih občinah. Največ beguncev, okoli 80 tisoč, je iz tridentinske škofije na Tirolskem, ki so razpršeni po Solnograškem, Nižje- in Gornje-Avstrijskem in Moravskem, med njimi je nad 150 duhovnikov. Iz poreško-puljske škofije je okoli 20 tisoč Italijanov, 12 tisoč Hrvatov, med katerimi je 15 duhovnikov v dušnem pastirstvu, iz goriške nadškofije je nad 20 tisoč Italijanov s 16 duhovniki in 7000 Slovencev s 4 duhovniki v dušnem pastirstvu, okoli 5000 Slovencev je v Brucku, kjer so dušni pastirji č. gospodje dekan Anton Berlot iz Kanala, kurat Ciril Vuga iz Podgore, Franjo Černigoj, kaplan iz Tolmina; v Steinklammu je okoli 1500 Slovencev, za katere skrbi č. g. Jos. Kos, vikar iz Breštovice; kakih par sto Slovencev je pa na Moravskem in Češkem. — V barakah v Lipnici je nad 22 tisoč beguncev Italijanov, dušno pastirstvo oskrbujejo č. gospodje goriške nadškofije Banden, Ballaben, Barbieri, Biancki, Cor-sig, Russian, Bisiach in še 4 duhovniki iz poreške škofije; v Pottendorfu je 6 tisoč italijanskih beguncev s 4 duhovniki; iz Gmunda so odšli vsi Slovenci in Hrvati; na Moravskem izvršujejo dušno pastirstvo iz goriške nadškofije č. gospodje Chiarandini, kurat iz Rutarsa v Mor. Budvicah in 46 občinah, Spagnul v Iglavi in v 5 občinah. Zorzenon iz Placate v Preravi in v 12 občinah. Razni češki duhovniki po Morav-

skem in Češkem so se naučili slovenskega ali hrvaškega jezika ter spovedujejo, pridigajo in uče veronauk, a tudi naši ljudje so se privadili že češkemu jeziku.

Da se laže in hitreje urejujejo dušnopastirske zadeve med begunci, ima vsaka škofija na Dunaju svojega zastopnika ali komisarja, in sicer so: Vč. g. Dalpiaz za tridentinsko škofijo, vč. g. mons. dr. Faidutti za goriško, Ivan Rojec za goriško in poreško škofijo.

Sumarični pregled beguncev v državni oskrbi.

Kronovina	Število vseh beguncev	Italijanov iz Tirolske	Slovencev iz Pri-morske	Slovencev	Hrvatov
Ceško . . .	19.000	12.000	3.600	954	—
Moravsko . .	30.000	19.000	2.800	3.900	4.250
Nižjeavstr. .	33.000	11.000	6.000	6.000	10.000
Gor. Avstr. .	18.000	18.000	—	—	—
Stajersko . .	22.000	—	22.000	—	—
	122.000	53.000	34.400	10.854	14.250
Kranjsko *	40.000	—	—	—	—
Goriško *	10.000	—	—	—	—
Tirolsko *	7.000	—	—	—	—

* ne uživajo podpore.

Skupno je beguncev z državno podporo okoli 130 tisoč, brez državne podpore na Kranjskem in Goriškem okoli 50 tisoč, drugih premožnejših beguncev 20 tisoč, skupaj je bežalo zaradi vojske z Italijo okoli 200 tisoč ljudi.

pravljajo oz. izpolnjujejo. Poročila iz začetkom omenjene inform. pisarne pri državnem tajništvu sv. Stolice so datirana v Rimu 8. jan. ozir. 12. jan. 1916. So pa, kar se nas tiče, naslednja:

Peternel Jurij, dekan v Kobaridu, je ostal na svojem mestu; živi in je še vedno tam.

Reja Karol, kaplan v Kobaridu, tudi živi in je še vedno na svojem mestu.

Fon Jakob biva v Kredu.

Andryšek Fr. prav tako v Sedlu pri Breginju.

Shejbal Jožef je tudi na svojem mestu v Borjani.

Medveš Otilij, kurat v Ročinju, je interniran; kje, poročilo ne zna še povedati.

Božič Izajija, vikar v Kamnem, je tudi interniran na neznanem se kraju.

Carlet Hektor, vikar v Srednjem, je doma na svojem mestu (po poročilu č. g. Stacula bi bil v Turinu.)

Iz dosedanjih podatkov vidimo, da je prav mnogo duhovnikov ostalo na svojem mestu. Ali so doma na svojih mestih pri svojih faranih, ali pa so, če so bile vasi radi lege ob fronti evakuirane, še vedno pri svojih ljudeh v odzanih bivališčih kakor n. pr. č. gg. Jožef Kalin iz Drežnice, Iv. Leben iz Libušnjega, Al. Filipič iz Srpenice in Ivan Štolfa iz Trnovega pri Kobaridu. Interniranih je razmeroma malo. In tudi tem se na splošno in razmeroma primerno ne godi slabo. Hvala Bogu, da je tako!

Dunajsko pismo.

Italijanske cvetlice. — Uporaba vojakov pri kanalizaciji. — Novo podporno društvo za Goričane begunce. — Konvikt za dijake begunce.

Ponavadi ne rastejo še na Dunaju v januarju cvetlice, a vendar vidiš na vsakem oglu »Blumenmaderle«, ki ti ponujajo tako lepe južne spomladanske cvetlice, da nehoté misliš, da si kje v Neaplju. Odkod prihajajo te cvetlice, ni težko uganiti, če je izdala vlada pred kratkim prepoved uvoza italijanskih cvetic. Zelo koristna, a tudi pametna odredba! Če živimo že v vojni, naj tudi tisti gotovi krogi pomislijo, da smo z Italijo v vojni in da je treba marsikaj žrtvovati v občo korist. Tisti denar, ki ga izdajajo za cvetlice, bi bil gotovo boljše naložen, da ga dajo v dobrodelne namene, kakršnih imamo sedaj na izbero. Pa ne samo, da ne koristijo s tem kupovanjem nikomur, marveč še škodujejo celoti, ker gre tako veliko našega denarja v tujino, in celo sovražno, in povzročujejo s tem padanje našega denarja. Upamo, da bo sedaj drugače, in da se bodo dunajske dame morale zadovoljiti tudi z našimi cveticami.

Kakor povsod, primanjkuje tudi na Dunaju delavcev. Marsikdo — posebno velja to za begunce v raznih taboriščih, kjer so brez dela in jela — bi si lahko prav pošteno kaj zaslužil. Merodajni begunski krogi naj bi to stvar natančneje preštudirali in stopili v stik z vlado in mestnim poglavarstvom ter naj bi tako preskrbeli beguncem vsaj nekaj zasluzka. Sedaj je že prišlo tako daleč, da so počeli rabiti tudi vojake pri mestni kanaliza-

Iz krajev zasedenih po Lahih.

Dodatek k najnovejšim vestem o duhovnikih iz krajev na Goriškem, ki so po Lahih zasedeni.

(Prim. »Slovenec« št. 20.)

Iz provizorične informacijske pisarne, ki se je ustanovila pri državnem tajništvu sv. Stolice v Rimu, so po uradnih poročilih vojaškega arnadaškega škofa v Italiji došla na Nj. ekscelenca, prevz. g. knez nadškofa dr. Fr. B. Sedeja v Zatični zopet nove vesti o duhovnikih goriške škofije, v kolikor so prišli v laško okupacijo. V bistvu se vjemajo z onimi, ki jih je »Slovenec« dne 16. jan. priobčil. Zato ne podamo vseh, temveč le one, ki že priobčene po-

Pesem o vinarjih.

Besede zložil dr. Mihael Opeka, c. kr. dež. šolski nadzornik.

Korakoma

Dr. Fr. Kimovec.

1. Aj - mo, a j - mo, vi - nar - je zbi - raj - mo, jih za vojsko, jih za zma - go
2. Aj - mo, a j - mo, vi - nar - je zbi - raj - mo, za ju - na - se jih rav -
3. Aj - mo, a j - mo, vi - nar - je zbi - raj - mo, in ne - srečnim, bednim po - ma -
4. Aj - mo, a j - mo, vi - nar - je zbi - raj - mo, do - bra - de - la z nji - mi o - prav -

1. da j - mo! 1. Vi - nar, drob - ni majhen je de - nar, pa je ven - dar
2. naj - mo! 2. Glej po, boj - nih po - ljih te vr - sté, ka - kor le - vi
3. gaj - mo! 3. O - če, mož je v strašni voj - ské, kri, živ lje - nje,
4. ljaj - mo! 4. Go - ri, tam, kjer zvezd ne - broj mig - lja, tam je sve - ti,

1. ve - lik bo - ži dar; vsak da - ruj dva vi - nar - ja na te - den,
2. hlabro se bo ré: bo - mo le - pi - jim da - rov po - sla - li,
3. vse je žr - tvo val: naj ne bo - do nam u - se - sa glu - ha,
4. do - bri Bog do - má in lju - be - če On nad vsa - kim ču - je,

1. pa bo vi - del, kaj je vi - nar vre - den! Vi - nar ja vsak
2. bo - mo njih po - gum še bolj pod - žga - li. Tam po bol - ni -
3. daj - mo v - do - vam in si ro - tam kru - ha! Kdor pu - sti - ti
4. kdor za bra - te de - la in da - ru - je. In naš ce - sar

1. dva na te - den dni, to ve - li - ko ti - soč kron
2. cah pa, več - ni to - zi ro - nih ju - na - kov
3. mo - ra rod - ni Bogl, krep - cil ne si - mo, kaj li ž nji - mi
4. bo ta hu - di krov, trd po sve - tu je ko - rak nje - ki jim hra - ne,
čas, sve - tli ce - sar sli - šal bo o gov: nas:

1. Oj ka - ko smo svet - lih kronc ve - se - li! Kaj li ž nji - mi
2. Ra - njen - cem hla dil, krep - cil ne si - mo, z vi - nar ji jim
3. pri - bež - ni - kom nu - di - mo u te - he, krep - ke hra - ne,
4. pa po - hva - li on si to mla di - no, ki žr tvu - je

1. bo - de - mo za - če - li? 2. ra - ne po - ce - li - mo! 3. gor - ke, var - ne stre - he! 4. kaj za do - mo - vi - no.
Aj - mo, a j - mo, vi - nar - je zbi -

raj - mo, in Bo - gu jih in ce - sar - ju da j - mo!

1) Spremlja se lahko kakor enako mesto zgoraj.

ciji. Čisto prav, vojaki si bodo kaj pri-
služili in svoje vojaško izvežbanje bo-
do kljub temu dobro izpopolnili.

Pred kratkim časom je imel vse-
učilišni docent dr. Traversa, Gorican,
v tukajšnji »Uraniji« predavanje o Pri-
morju. Predavanje je bilo jako zanimi-
vo in je bilo tudi jako dobro obiskano,
posebno ker je bil izkupiček namenjen
južnim beguncem. Nadalje so pričeli
tudi nekateri drugi vseučilišni pro-
fesorji s ciklusom predavanj o jugu
naše monarhije. Sicer so predavanja
čisto znanstvena, brez vsake druge ten-
denca, a imajo vendar tudi praktične
uspehe. Razne gospe in gospodje, oča-
rani pri teh predavanjih od krasote
našega lepega Primorja, so se začeli
intenzivneje zanimati za isto in za
njega prebivalce. Posebno skrb so po-
svetili onim, kateri so morali vsled
vojne zapustiti svoje lepe domove in
bežati pred krutim sovražnikom; to so
v prvi vrsti Goricani. Osnovali so dru-
štvo, ki si je nadelo nalogo, podpirati z
denarjem in z drugimi darovi te ubo-
ge Goricane. Posredno bo delovalo v
okrilju »Pomožnega društva za begun-
ce z juga« in bo pošiljalo le temu vse
darove s pripombo, da se morajo ti da-
rovi razdeliti med Goricane.

Nadalje bo v kratkem odprt tu
na Dunaju konvikt za dijake-begunce.
Kakor čujemo, bo pa le za take itali-
janske narodnosti. Ne poznamo sicer,
zakaj naj bi se delalo take izjeme,
če je na Dunaju tudi mnogo slovenskih
beguncev-dijakov, kateri so v enaki
meri, če že ne bolj, potrebni takega
podpiranja. Upajmo raditega, da bo
dotični konvikt odprt tudi slovenskim
dijakom. Goriški deželni glavar mon-
signor dr. Faidutti, ki je glava vsem
begunskim odborom, bo gotovo uvidel,
da mora biti ta konvikt za obe narod-
nosti in bo tudi vse potrebno ukrenil v
tem zmislu.

Bojna kronika.

(Izvirno poročilo »Slovenca« izpod Sv.
Gore.)

Imel sem dva nenadna obiska. Po-
setil me je luteranski pastor iz T. Šlo
je radi prostora na pokopališču za one
žrtve italijanske granate, ki so bile lu-
teranske. S prostorom je bil zadovol-
ljen in ponovno se mi je zahvalil, da
sem pismo tolažil uboega preizku-
šanega moža oziroma brata gori ozna-
čenih oseb. Prosil me je, da bi jih tudi
upisal v župne matice, ker v G. sedaj
ne posluje njih župni urad. Gotovo da,
sem odgovoril, saj sem matični urad-
nik in je v tem slučaju celo moja dolž-
nost! — Meni se je odvalila teža od sr-
ca, ko se je g. pastor prijazno poslovil,
ker imeti sitnosti s temi gospodi, n. pr.
radi prostora in vrste na pokopališču,
je duhomorna zadeva! Na našem poka-
pališču sta dva neblagoslovljena kotič-
ka: eden za samomorilce, drugi pa za
nekrščene otročice in leta je dokaj lep:
v ospredju umetniško zgrajeni mavzo-
leji in to je pomagalo! ...

Teden kasneje je potkal v prvi
nočni uri na duri pisarne — vojak.

»Što bi rado, sinko dragi,« ga na-
govorim.

»Dajč« — me prestreže. Torej s
čim morem služiti? Lepo prosim, obha-
fajte me! Sedaj? Da. Tudi spoved?
Prosim ne, ker sem bil pred tednom. Li
ne morete čakati do jutra? Ne morem.
Sem vojaški sel. Prihajam navadno ob
tej uri, a kmalu po polnoči že moram
zopet oditi v črto.

Pa menda niste tešč? Tešč. Nisem
jedel, nisem pil in tudi pušil nisem.

No, pušiti se sme pred sv. obhajil-
lom tudi v mirnem času, a vojake sme-
mo v takih slučajih obhajati tudi, če
niso tešč. Ali Vam vsekako čestitam in
izrazim spoštovanje na starokrščanski
način: dal sem mu »pax« na obe lici!
In šla sva v cerkev, kjer je še molilo
nekaj vojakov. Opozoril sem jih na ju-
naškega nižjeavstrijskega Nemca, sta-
vega kakih 35 let, in obhajal sem ga.

Po cerkvi se je nekaj zgenilo, ka-
kor globoko spoštovanje, ginjenost in
ljubezen do zgledega dvakratnega ju-
naka za Boga in domovino! Vivat se-
quens! —

Dne 19. t. m. ob 2. uri popoldne sem
šel prvič v klet pred sovražnimi gra-
natami. Najprej je razpočil v zraku
prav blizu moje hiše 15 cm šrapnel. Po-
znamo taktiko sovražnika! Najprej se
dostreli s šrapneli, potem pa strelja z
granatami. Ne boš, čemu sem pa pri-
pravil klet? ... V naglici vržem nase
»bundo«, povrh še havelok, zgrabim
kufizo, portoriko in žveplenice in po-
motoma za pokrivalo — turški fes, pa
hajda v klet! Pol ure sem užíval zatohli
zrak katakomb, prebral štiri poglavja
Trojke, spušil portoriko, v odmorih po-
gledal, kje bi se prikazala kaka pod-
gana, kojih je baje veliko v moji kleti,
kakor je zatirjeval častniški sluga, ki

je na povelje svojega gospoda belil in
pripravil klet v varno kritje. Podgan
ni bilo, granat tudi ne, Trojka sicer za-
nimiva, a zebsti me je jelo v noge in
tako sem se junaško pojavil na božjem
solcu v zabavo mojega gospoda gosta,
ki mi je zatirjeval, da se mi fes izbor-
no poda: pravcati hodži! Topot bi bil
sicer mogel ostati v sobi, bili so sami
šrapneli, ali kdo je za to znal? Ena hiša
je bila zadeta, postelja hišne tete pro-
drta, v drugi je krogla prebila šipo v
oknu in prevrnila stol, drugih nesreč
ni bilo, hvala Bogu in Mariji! ...

Franca Furlan, soproga tukaj-
šnjega podžupana in kmeta Janeza, ki
je bila zadeta od sovražne šrapnelne
krogle dne 15. oktobra 1915 je bila dne
3. jan. 1916 v Trstu operirana, a je ope-
raciji dne 17. januarja podlegla! Vrle-
mu možu naše iskreno sožalje! Tolaži
ga Bog! —

Službo božjo je nam sovražnik
vzkratil. Sv. maše so ob izrednih urah,
druga tiha, popoldne nič blagoslova,
zvečer ob negotovnem času zasebna po-
božnost, veronauka ni več, mladina
prihaja razposajena, sirova ...

Ko bo vojska končana, prične za
nas duhovnike in učitelje v fronti še
le prava vojska ...

Ali pa bomo dobili namestnika za
par tednov, da okrepiamo svoje živce?
Kdo bo prišel za »božji lonč«? ... Dra-
ginja je velika, a draginjska doklada
še ni dobila legitimacije za v fronto,
vsaj za nas ne! ... Dobro! Mercedesem
non accepimus: plačal boče Bogi!

Dne 25. t. m. zvečer so mi hoteli
zasesti cerkev. S težavo smo dobili pro-
stora drugod ...

Spal nisem nič. Prvič so me zbudi-
li o polnoči, ob 3. uri zjutraj, ob 4. uri
in končno o 5. uri, a ob pol 6. uri so me
že čakali pred cerkvijo moji sinci —
Dalmatinci!

Dne 25. popoldne so zopet korakali
italijanski ujetniki skozi našo vas. Bil
je sam drobiž, razun par deset plavola-
sih Lombardov, vseh skupaj nad 600
in do 20 častnikov!

Eden naših zaleže v istini za deset
takih, kakor smo jih videli.

Slabotni, sestradani, rekel bi sko-
raj šoli odrasli.

Zarobljeni so bili v Oslavju, koje
je sedaj trdno v naših rokah kakor tu-
di sporni grič, ki Oslavje obvladuje.

Izkazali so se Ogri in Dalmatinci.
Slava!

Pa je vendar lepo bivati v fronti.
Vsak dan smo kakor v ljublj. »Kino
Central«, novi obrazi, novi prizori,
in vse to zastoj; pa skušnja življenja,
ko spoznavamo narode širne Avstro-
Ogrske, njih vrline in slabosti, ne da
bi nam bilo treba potovati in trositi,
pa junaštvo naših vojakov vseh narod-
nosti, ki nas dviguje in uči: ljubiti Bo-
ga, cesarja in domovino! Hvala Bogu!

Vaš Dr. Marijan.

Dalmatinska deputacija pri ce- sarju.

Dunaj, 28. januarja. Danes, ko se ob-
navlja 100 letnica priključitve Dalmacije k
monarhiji, je sprejel cesar v Schönbrunnu
v navzočnosti namestnika grofa Attemsa
dalmatinsko deputacijo, v kateri so bile
zastopane vse občine Dalmacije; deputa-
ciji, ki jo je vodil deželnozborski predse-
dnik dr. Vincenc Ivčević, se je pridružila
tudi visoka duhovščina, poslanci in druge
odlične osebnosti dežele. V deputaciji so
bili razen županov oziroma delegatov vseh
dalmatinskih občin: Zadrski nadškof dr.
Vincenc Pulisić, zadrski grško-orientalski
škof dr. Demetrij Branković, dvorni ka-
plan vojni superior monsignor Jožef Crnica,
namestnik i. s. Nikolaj baron pl. Nardelli,
predsednik deželnega kulturnega sveta Hu-
bert conte Borelli di Verona, član gospo-
ske zbornice dvorni svetnik Anton vitez
pl. Vuković, državni in deželni poslanci
Juraj Biankini, dr. Anton Dulibić in dr. Du-
šan Baljak. Točno ob pol 12. uri dopoldne
je stopil v dvorano cesar, ki so ga navzoči
navdušeno pozdravili s trikratnim »Živio!
Izvrstno cesarjevo zdravje in svežost je vse
napolnila s priskrtnim veseljem. Deželno-
zborski predsednik dr. Ivčević se je obrnil
na cesarja z naslednjim poklonilnim nago-
vorom: »Vaše Veličanstvo! Najmilostivejši
cesar, kralj in gospod! Številni in močni
sovražniki so napadli staročastljivo habs-
burško monarhijo, da bi jo omajali v nje-
nih temeljih. Toda monarhija ni samo od-
bila vseh napadov, marveč je prešla k ofen-
zivi in po neprimerljivem junaštvu svojih
hrabrih čet, ramo ob ramo s svojimi zve-
stimi zavezniki, priborila slavne zmage v
sovražnikovi deželi. Ti veliki uspehi so v
prvi vrsti zahvaliti moči, s katero sovra-
zniki niso računali, namreč ljubezni, zve-
stobi in vdanosti vseh ljudstev monarhije
do Vašega Veličanstva in Najvišje cesar-
ske hiše. V uri nevarnosti so se zbrala vsa
ljudstva krog vseljubljenega prestola Va-
šega Veličanstva ter šla v boj za cesarja

in domovino edino, pogumno in priprav-
ljena k vsem žrtvam po Najvišjem geslu
»Viribus unitis!«, izvršujoč pri tem zgodo-
vinske čine hrabrosti in vztrajnosti. V tem
ponosnem krogu tudi Dalmacija ni zaostala,
ki je sicer majhna po številu prebivalstva,
a velika v neomajni zvestobi in vdanosti
Vašemu Veličanstvu in Najvišji cesarski
hiši, kakor tudi v plameneči požrtvovalni
domovinski ljubezni. Prešinjeni s temi, po
prednikih podedovanimi plemenitimi čustvi,
izpolnjujejo sinovi Dalmacije tudi v tej
vojni z navdušenjem in junaštvom svoje
domovinske dolžnosti, kakor jih izpolnjuje
ves hrvaški narod, ki se na vse bojišči,
na kopnem in na morju, hrabro bori za
svojega velikodušnega cesarja in kralja, za
monarhijo in svojo ljubljeno domovino. Po-
sebnost sinovi Dalmacije se bore z ogroče-
no dušo in z jezo razplemenitega patriotizma
proti sovražnikom, ki bi radi izrgali iz vla-
darstva Najvišje krone Vašega Veličanstva
njihovo domačo grudo in jo razdrobili.
Zato je Dalmacija z nepopisnim navduše-
njem pozdravila sijajne zmage, ki niso le
uničile vrazjih načrtov sovražnikov, mar-
več s slavno osvojitvijo Lovčena zavarovale
tudi položaj zveste Boke Kotorske
proti vsem sovražnim poželenjem in na-
padom, kakor tudi bistveno dvignile moč
in obrambo monarhije ob Adriji. Z naj-
globljo hvaležnostjo v naših srcih za nepre-
cenljivo milost, da smo smeli v tem zgodo-
vinskem trenutku stopiti pred Vaše Veličan-
stvo, prosimo: Vaše Veličanstvo blagovoli
najmilostneje sprejeti čustva naše tradi-
cionalne zvestobe in vdanosti kakor tudi
najvdanejši poklonitveni pozdrav, ki ga po-
laga po nas k nogam Vašega Veličanstva
zvesta Dalmacija od Raba do Spiča. Glo-
boko prešinjena prepričanja, da so edinole
pod okriljem Najvišje vladarske hiše in v
okviru te velike in močne monarhije
dani vsi pogoji za njeno varnost, prospe-
vanje in izpolnitev njenih narodnih želj,
prosi Dalmacija, Vaše Veličanstvo ji blago-
voli tudi v bodoče naklanjati Najvišjo oče-
tovski skrb, da postane močna in napre-
duje v svoj lastni blagor, na korist cele
monarhije in v slavo in sijaj svete krone
Vašega Veličanstva.

Deželni glavar dr. Ivčević je sklenil
svoj nagovor s trikratnim »Živio!« cesarju,
čemu so se vsi člani deputacije navdušeno
pridružili.

Cesar je odgovoril z naslednjimi be-
sedami:

Z veseljem vidim v resnem času zbra-
ne krog mene odposlance moje kraljevine
Dalmacije in z ganjenim srcem sem poslu-
šal iskrene besede, ki mi jih naznanja Vaša
staroizkušena, sedaj nanovo sijajno izka-
zana zvestoba in vdanost. Z navdušenjem
sledim mojemu klicu so junaški sinovi Dalmacije
v tej vojni izvršili zgledne čine hra-
brosti in samožrtvovanja. Pokriti s slavo
stojte že mesece v najsprejnejših vrstah
tam, kjer velja odbijati navale po številu
močnejšega sovražnika, ki je v pohlepem
poželenju zamaš stegnil svojo roko po
obalah našega morja, ki je za nas življenje
in bodočnost, in tudi po Vaši domači grudi.
Z njimi tekmuje celokupno prebivalstvo
dežele v prizadevanju, da z voljnimi prena-
šanjem vseh vojnih neprilik in s požrtvo-
valnim patriotičnim delom po svojih mo-
čeh posnema one, ki so vsak dan in vsako
uro pripravljeni tvegati za domovino svoje
največje dobro.

Vidno počiva božji blagoslov na naši
pravični stvari. Ob neprodornem zidu so
se razbili vsi napadi sovražnika in ravno
te dni so bili dani moji oboroženi moči ob
južni meji Dalmacije veličastni uspehi, ki
bodo, sijajen list slave v naši zgodovini,
pripomogli k temu, da bodo deli te kralje-
vine v bodoče varni pred sovražnim ogro-
žanjem. S pomočjo Vsemogočnega in po
junaštvu moje vrle armade in mornarice bo
uspelo, da se mojim ljubljanim narodom
pripravi časten mir. Kot najdragocenejša
dedščina tega velikega časa pa bo za ved-
no ostalo okrepljeno čustvo tesne neraz-
družnosti, kateremu ste kot zastopniki voj-
nim dogodkom tako blizke, in vendar mo-
gočno branjene obmeje dežele, dali da-
nes na vzvišen način izraza.

Sporočite vsem zvestim prebivalcem
moje kraljevine Dalmacije mojo najsrčnejšo
zahvalo in jim naznanite, da bo moj skrbni
pogled tudi v bodoče ljubeznipolno počiv-
val na Vaši, meni tako dragi deželi, ki bo,
z nerazdružnimi vezmi zvezana z menoj in
mojo hišo, kakor trdno upam, kmalu šla
naproti novemu času mirnega dela in cve-
točega blagostanja.

Cesarjeve besede so jasno donele po
celi dvorani in vzbudile v poslušalcih naj-
večjo radost. Sledili so jim navdušeni klici
Živio!

Nato se je začel cercle. Najprej je na-
govoril deželnega glavarja Ivčevića in se
podrobno izvestil o delovanju avtonomnega
upravnega aparata v Dalmaciji in o raz-
merah v deželi. Nato se je obrnil cesar k
zadrskemu nadškofu dr. Pulisiću in ga
vprašal, kako je prestal dolgo potovanje.
Z bivšim namestnikom bar. pl. Nardellijem
je cesar govoril o dnevnih vprašanjih, gr-
ško-pravoslavne škofa dr. Brankovića je
vprašal o razmerah v njegovi škofiji. Vojni
superior in mestni župnik v Dubrovniku.

msgr. Crnica, je cesarju v kratkem opisal
sedanje razmere v Dubrovniku in poročal
o uspešnem delu na polju vojnega skrbstva,
kar je cesarja vidno razveselilo. Z grofom
Borellijem in vitezom pl. Vukovićem je ce-
sar govoril o gospodarskih stvareh Dalma-
cije. Poslancu Biankiniju je rekel cesar po
prijaznem pogovoru o njunem zadnjem
srečanju: »Upam, da kmalu nastopijo red-
ne razmere in se zopet naseli mir in blago-
stanje v zadovoljstvo vseh narodov.« Nato
je govoril s posl. dr. Baljakom o razmerah
v njegovem volilnem okraju in s poslan-
cem dr. Dulibićem o nekaterih primorskih
vprašanjih. Med pogovorom je dr. Dulibić
izjavil, da se šibenško in okoliško ljudstvo
trdno zanaša na končno zmago in se spričo
mogočnega varstva vojne mornarice prav
nič ne boji sovražnika. Nato je cesar pri-
pomnil: »Da, tudi vojna mornarica je res-
nično velika dela izvršila.« Cesar je govo-
ril potem še z zadrskim, trogirskim in
prčanski županom. Končno se je obrnil
k namestniku grofu Attemsu in rekel, da
je današnja izjava lojalnosti po poklicanih
zastopnikih Dalmacije njegovemu srcu zelo
dobro delo. Nato je stopil cesar par kora-
kov nazaj, se s povzdignjenim glasom po-
novno zahvalil deputaciji in zapustil dvo-
rano. Spremljal ga je navdušen trikratno
živio!

Iz Schönbrunnja se je podalo dalmatin-
sko poslanstvo v notranje ministrstvo, kjer
je je namesto odsotnega ministrskega
predsednika grofa Stürgkha sprejel notra-
nji minister princ Hohenlohe. V svojem od-
govoru na nagovor deželnega glavarja dr.
Ivčevića je princ Hohenlohe povdaril, da
je Dalmacija za vedno našla svoje varno
zavetišče pod okriljem habsburške vladar-
ske hiše. Spričo pomena in zvestobe dal-
matinskega prebivalstva se vlada ne bo
utrudila, obračati deželi svojo posebno
skrbnost in ji po zmagovitem miru zagoto-
viti neomejen razcvet. Bodočnost naj de-
želi povrne gospodarske žrtve v sedanjih
vojnih. V tem smislu se bo vlada lotila iz-
raženih želja.

Ministrove besede, ki jih je govoril v
imenu vlade, so sprejeli dalmatinski za-
stopniki z velikim zadovoljstvom in vihar-
nim odobravanjem.

Jutri (29. jan.) se pokloni 14 zastop-
nikov dalmatinske deputacije prestolona-
sledniku nadvojvodu Karlu Franc Jožefu.

Vesti iz Beograda.

Zadnje dni se je vrnilo v Beograd
veliko število uglednih oseb, med dru-
gimi audi sledeči: Bora Bopović, profe-
sor in poslanec, Josip Kovačević, rav-
natelj realke, zdravnik dr. Gašić in
dr. Jovan Danić, Milivoj Ninković, na-
mestnik upravitelja fondov in Dušan
Milijević, šef iste uprave.

Vojska, katara traja že 18 mesecev,
je ustavila vse delo, s tem pa tudi za-
služek. Zato ni čudno, da je število re-
vežev zelo veliko. Da bi se odpomoglo
veliki revščini, daje odbor občine mesta
Belgrad podporo najrevnejšim. Za se-
daj dobiva dnevno podporo 7000 bel-
grajskih prebivalcev deloma v moki in
krompirju, deloma tudi v denarju. V
prvi vrsti dobivajo podporo tisti, ki so
nesposobni za delo in tisti, ki imajo ve-
liko število majhnih otrok, kateri jih
ovirajo, da se ne morejo poprijeti dela.

Vsi uradniki srbske samostojne
monopolne uprave, kateri so se z arhi-
vom in knjigovodstvom uprave do se-
daj nahajali v Kraljevu, so se vrnili v
Belgrad. Med uradništvom se nahajajo
slednji višji uradniki monopolov: Aca
Bogatinević, Voja Pantić, Miloš Cvet-
ković, Manojlo Milanović, N. Vuković
in dr. Dučić. Arhiv in knjigovodstvo
monopolne uprave se preseli tekom par
dni v Belgrad, kjer bodo ostali pod nad-
zorstvom pristojnih oblasti.

Kilogram soli stane v Beogradu 44
do 47 vinarjev. Ko pride nova pošilja-
tev soli, se bo morala plačevati v zlatu,
kakor je bilo običajno v zadnjem času
pod srbsko vlado. Zlato se bo računa-
lo po meničnem kurzu avstro-ogrsko
banke.

„Lusitania“ — zopet hujši.

Kolin, 28. januarja. »Köln. Ztg.«
javlja iz Washingtona: Afera z »Lusi-
tania« je zopet hujša. Ameriška vlada
še vedno vstraja pri zahtevi, da naj
Nemčija prizna, da je bil napad na lad-
jo proti mednarodnemu pravu, vsaj v
toliko, ker so Amerikanci našli smrt.
Če Nemčija to prizna, bo Amerika iz-
rekla indemnitet in te zadeve ne bo
več očitala. Toda iz priznanja, da je
bilo to dejanje nezakonito, je jasno že
samo po sebi, da zadeve ne bi mogli
več izročiti haaskemu razsodišču. Zo-
pet se sliši precej glasov, da se pogaja-
nja lahko pretrgajo.

Naročajte „Slovenca“!

Vsa Črnagora zasedena.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. januarja. Uradno se poroča: Naše čete so zasedle zdaj tudi pokrajino pri Gusinju in niso tudi tu zadele nikjer na odpor. Razorožitev črnogorske vojske se bliža svojemu zaključku. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

× × ×

Črnogorski kralj Nikolaj je s svojo družino in ministrskim predsednikom Mijuškovićem zapustil svojo deželo in se nastanil v Lyonu na Francoskem. V Črnigori je ostal le princ Mirko in trije ministri. To dejstvo pa na vojaški položaj v Črnigori ni prav nič uplivalo. Razoroženje se vrši mirno in brez vsakega odpora dalje ter se bliža koncu. Te dni so se podpisali pogoji o predaji orožja med našimi in črnog. pooblaščenici. Beg kralja Nikolaja, ki se je izvršil na pritisk entente, gotovo ne bo koristil njemu, niti njegovi družini. Na vojaški položaj pa nima prav nobenega vpliva.

Sedanja začasna vlada Črne gore.

Genf, 28. januarja. Črnogorski ministrski predsednik Mijušković je obveščen, da nadaljuje nekaj črnogorskih rodov kot začasna vlada pogajanja z avstrijskim poveljstvom, ki je doseglo tudi jamstvo proti mali vojski v vzhodni Črni gori. Kralj Nikolaj pa namerava izdati oklice, ki mu odobro besedilo prej v Parizu, Rimu, Londonu in v Petrogradu.

Črnogorci žele mir.

Curih. Pretežni del vojaških in civilnih oblasti v Črnigori vztraja na tem, naj se izpelje položitev orožja in sklene z Avstrijo mirovni dogovor. Nasprotnega kraljevega navodila ni in bi ga tudi ne upoštevali, kakor zagotavljajo merodajni črnogorski činitelji.

Narod v Črnigori.

Po zadnjem ljudskem štetju ima Črnagora 475.000 ljudi; na vsak kvadratni kilometer 31 oseb. V Cetinju je 5300 duš. Največje mesto pa je Podgorica s 10.053 prebivalci. Učini jih šteje 5081, Nikšić 4972 in Bar 2500. Največ prebivalstva je pravoslavno, Turkov je 14.000 in katoličanov 12.500. Državno oblast ima kralj skupno s skupščino, v kateri sedi 74 mož. 62 jih volijo po splošni volilni pravici na 4 leta, 12 jih imenuje kralj.

Nikolaj ostane vdan četverporazumu.

Pariz. (Kor. urad.) »Agence Havas«: Črnogorski kralj se je brzojavno zahvalil Poincaréju za sijajen nastop francoske vlade in mu je zagotovil svojo vdanost za stvar zaveznikov, ki je in ostane neizpremenljiva. Predsednik Poincaré je odgovoril, da podeli Francija kraljevski rodbini gostoljubnost do trenutka, ko osvobodí zmaga zaveznikov zvezne narode.

Razočaranje v Italiji.

Lugano. Rastignac trpko piše v »Tribuni«: Italija je pričela vojsko, da osvobodí Trst, Dalmacijo in Istro, Avstrija pa osvaja danes Balkan in širi svojo postojanko ob Jadranskem morju okoli Srbije, Črnogore in severne Albanije.

Genf. »Humanic« piše: V avstrijskih rokah se nahaja najbogatejši plen, ki si ga le more želeči. V njenih rokah se nahaja čudovita postojanka na Lovčenu, ki gospodari Jadranskemu morju in ki trajno zagotovi Kotor. Naj se zgodi karkoli, da se reši čast črnogorske armade in njenega kralja. Avstrija in Nemčija sta politično in diplomatično izvedli svoj udarec. Črnagora tvori novo zastavo, ki se mora priseti zastavam, ki jih tvorijo Belgija, del Francije, velikansko ozemlje Rusije, Srbija in azijska Turčija, kjer je tudi postala nedotakljiva nemška hegemonija.

Topovi za Lovčen.

V zadnjem času se množe izjave laških državnikov in listov, iz katerih se vidi čisto jasno, da je zasledovala Italija še v onem času, dokler je bila zaveznica osrednjih sil, nasproti Avstriji nepošteno politiko. Med žalostnimi premišljevanji »Messaggera« in »Secola« o osvojitvi Lovčena se opozarja, da bo bravi tudi na to, da je Italija l. 1903, ko je bil na vladi kabinet Zanardelli-Prinetti, darovala Črnigori topove, da utrdi Lovčen. Ko so vsled tega postopanja Italije pričeli izražati avstrijski listi svoje nezadovoljstvo in ji predbacivali, da ona na ta način čisto očitno podpira črnogorsko vojno silo proti monarhiji, tedaj je odbilo laško časopisje z ogorčenostjo te »laži«. V oficijelnih italijanskih listih so to zadevo kot čisto nedolžno in so rekli, da gre le za čisto zastarele topove, katere so prodali, a kralj Viktor Emanuel da jih je kupil in jih je iz spoštovanja daro-

val kralju Nikolu. Sedaj, ko ni potreba več krinke, se italijanski listi prav nič nesramujejo priznati, da je Italija leta 1903 podprla Črnogoro za slučaj vojske proti naši monarhiji. To potrjuje tudi adresa na kralja v zadnjem zasedanju laške zbornice, v kateri se nahaja tudi ta izjava, da se more smatrati cela vlada kralja kot priprava za sedanjo vojsko za osvoboditev.

Kritična Albanija.

Položaj v Albaniji.

Lugano. (Kor. ur.) Objavili so sicer 27. t. m. kraljev odlok s 1. decembra, ki obsega obširna vojaška in politična pooblastila poveljnikov italijanskega ekspedicijskega zbora v Albaniji, a ne čuje se nič, kar bi se lahko smatralo za praktično posledico te odredbe. General Bertozzi v Valoni in ostali italijanski poveljniki v Albaniji še niso dovolj poučeni o namenih Avstrije in Bolgarov. Le listi poročajo, da prodirajo Bolgari od Ohridskega jezera in od Elbasana v Berat, in da so došle avstrijske čete, ko so zasedle Leš, ob svojem pohodu proti Draču že do reke Izmi. Listi opozarjajo, da izvemši 10.000 pristavev Italiji zvestega Esad paše, albanski rodovi na severu in na jugu sovražijo Srbe in Italijane. Uradne objave naglašajo, da stoje stvari za Italijo slabo in da je cel četveroprazum dolžan pomagati, posebno še zato, ker so dogodki v Albaniji neizogibna posledica poloma Srbije, ki ga je povzročila vsa diplomacija sporazuma.

Avstrijsko brodovje pred Meduo.

»Tribuna« poroča, da križari pred izlivom Bojane avstrijsko brodovje, ki ovira vsak promet s pristaniščem Sv. Ivan Meduanski.

Naše čete v Lešu.

Lugano, 28. januarja. »Stampa« piše: Avstrijske čete so zasedle Leš. Istočasno so zasedli Bolgari Berat. V merodajnih krogih sodijo, da se bo avstrijsko prodiranje vsled neugodnega terena, ki se začne južno od Leša in je deloma gorat, deloma močvirnat, vršilo sedaj bolj počasi. Upajo tudi, da se bo Esad paša v svojih utrjenih postojankah uspešno branil. Se bo pa li mogel tudi proti drugemu sovražniku braniti? Z Avstriji se bojuje tudi del albanskega prebivalstva. Zasedenje Berata je vsekako zelo vznemirljivo. Berat je središče ozadja Valone. Visoke gore, ki obdajajo Berat, nudijo izvrstne strateške postojanke. Storilo se je vse, da postane Valona nezavzetna. Sicer pa valonsko vprašanje v kratkem ne bo več italijansko vprašanje, marveč vprašanje entente.

Pred Valono in Dračem.

Curih. Švicarski listi poročajo: Avstrijske čete stoje 60 km severno od Drača. Bolgari so že prišli do 15 km od Drača in 8 km do prednjih utrdb Valone.

Italija in položaj v Albaniji.

Poročila si zelo nasprotujejo. Trdi se, da je italijanski ministrski svet sklenil, naj se opusti Drač, naj se brani Valona in naj se ne podvzame nobena ofenziva. Preko Bukarešta se pa poroča iz Rima, da Italijani ne nameravajo izprazniti Albanije. »Giornale d' Italia« in »Tribuna« tudi izvajati, da Italija Albanije ne izprazni. Z Lugana pa poročajo, da so že italijanske pomorske družbe ustavile vožnjo v Drač.

Lahi in Esad paša se umikajo iz Drača.

Rim, 29. januarja. (Kor. ur.) Poluradni »Giornale d' Italia« sodi, da je nemogoče zabraniti sovražno prodiranje v severno Albanijo, če tudi nastopi brodovje, ker so se razvili dogodki na severnem Jadranskem morju popolnoma na korist sovražnika. Poroča, da se govori, Esad paša ne namerava braniti Drača, ker odkar so zasedli Avstriji severno zaledje, ni misliti na zmago albanskih čet, vsled česar se umakne s svojimi ljudmi in z italijanskim ekspedicijskim zborom v neko zadaj ležečo brambeno postojanko. List naglašajo, da se mora braniti južna Albanija, ker to zahtevajo vojaške in še bolj politične koristi Italije in ker je mogoč uspeh, se mora braniti, da dedni sovražnik ne bo mogel več napredovati.

Proglasitev vrhovnega poveljstva v Albaniji.

Lugano, 28. januarja. Razglasitev italijanskega vrhovnega poveljstva v Albaniji se je izvršila vsled najostrejšega angleškega pritiska in ima sedaj le olepševalni pomen. Potniki iz Italije poročajo, da se v italijanskih pristaniščih ne vrše nobene priprave za nove pošiljave čet v Albanijo.

Komaj 15.000 Srbov še pod orožjem.

Berlin. Posebni poročevalec »Tageblatt« poroča iz Sofije: Poizkus zaveznikov, da sestavijo iz ostankov srbske armade, ki je bežala iz Albanije, zopet za

boj sposobne čete, se je žalostno izjalovil. Oboroženi so le še ostanki srbske armade, ki stoje pri Tirani, Kroji in pri Elbasanu, komaj 15.000 mož. Ostali so obupani ljudje.

Ostanke srbske vojske zasledujejo letalci.

Lugano. »Secolo« poroča: Avstrijski letalci zasledujejo dele srbske in črnogorske vojske, ki se umikajo v srednjo Albanijo.

Srbske čete na otoku Vido.

London, 29. januarja. (Kor. urad.) Pariški dopisnik »Daily Mail« poroča: Ko sem zapustil v ponedeljek Krf, so izkrcali Srbe na mal otok Vido, ki leži nasproti Krfu. Na Krfu ni nobenih čet, marveč le srbska vlada.

Spletke proti Grčiji.

Ententa na Grškem vedno bolj domača.

Berlin, 28. januarja. »Telegr. Un.« javlja iz Haaga: »Exchange brzojav« poroča iz Rima: Ententa je sporočila grški vladi, da misli na otokih v egejskem in Sredozemskem morju napraviti 10 opirališč za torpedovke, ki bodo iskale sovražne podmorske čolne. Druga vest pravi, da se ententi tudi otok Kreta dopade. Prišla je angleška ladja in vprašala po nemškem podmorskem čolnu.

Apel na kralja Konstantina.

Pariz, 28. jan. (K. u.) »Petit Parisien« poroča iz Soluna, da je minulo noč nekdo prilepil na zidove prošnjo na kralja, v kateri se prosi, naj ne dopusti, da bi sovražnik omadeževal grško ozemlje. Prošnja je bila podpisana: »Tvoj narod in Tvoja armada.« — Grška policija je lepake raztrgala.

Italijane pripravljajo na padec Soluna.

Lugano. Glasilo italijanskega zunanjega ministra »Giornale d' Italia« izvaja: Nestrpnost je vedno večja. Z razburjenjem, ki pretresa živce, pričakujejo, kdaj napadejo osrednji velevalsti Solun. Napačno je, ker se pripisuje solunskemu vprašanju prevelika važnost. Pobitost in razočaranje sledi, ko pade Solun, a to je napačno, ker Solun ni še svetovna vojska. Pametneje bi bilo, če se pripravi ljudstvo na to, da se more Solun držati komaj nekaj tednov.

Brzojavna zveza med Grško in Italijo pretrgana.

Lugano, 28. januarja. Milanski listi poročajo, da je Angleška pretrgala brzojavno zvezo med Grško in Italijo. Italijanska vlada še ni dobila oficijelne obvestila.

Pristanišče Pirej.

Budimpešta, 28. januarja. »Pester Lloyd« javlja iz Aten: Po ukazu je pirska luka od danes naprej pod vojaškim poveljstvom. Civilnim osebam je ukazano, naj bodo z nočjo doma.

Ententne čete na Kreti.

Lugano, 28. jan. V Kandiji na Kreti so se izkrcali mali oddelki angleško-francoskih čet.

Ententa zapusti Mudros.

Curih, 28. jan. Poroča se, da nameravajo angleško-francoske čete zapustiti Mudros.

Francozi ob južnem obrežju Male Azije.

Pariz, 28. januarja. (Kor. ur.) »Agence Havas« poroča: Oddelek mornariške pehote z bojne ladje, ki je stacionirana v bližini Castelorize, se je v četrtek izkrcal na sosednjem otoku. Prostovoljci s Castelorize so se pridružili mornariškim vojakom, katere sta podpirali dve oboroženi ribiški ladji. Kapitan in 25 mož se je polastilo številnih spisov. Vsled naše akcije so se številne grške družine, ki so zbežale z otoka, vrtnile zopet na otok.

Bolgarska uprava v osvojeni Srbiji.

Sofija, 28. januarja. Bolgarska vlada objavlja administrativno razdelitev osvojenega starosrbskega in macedonskega ozemlja. Ozemlje je razdeljeno v sledeče okraje: Bitolj (Kičevo, Resna, Prilep), Štip (Kočana, Berova, Carevo Selo), Kumanovo (Krivapalanka, Kratovo), Ohrida (Dibra, Struga), Skoplje (Veleš, Kačanik), Tetovo, Kavadarci, Koplčki so aretirani. Polcija je došla kobanja, Perčilovica, Požarevac (Kučevo, Golubac, Veliko Gradište), Čuprija (Paračin, Jagodin, Rekevec), Kruševac (Trstenik, Brusa, Aleksandrovo), Pirov (Belapalanka, Babuna), Vranja (Vlasotince, Leban, Giličani), Njegotin ob Donavi (Kladovo, Milanovo, Brzapalanka), Zaječar (Knjaževac, Kraljevo Selo), Priština.

Angleške žitne kupčije v Rumuniji.

Berlin, 28. januarja. »B. Z.« poroča: Angleška vlada je kupila 80.000 vagonov pšenice, ki ostane v deželi, do-

kler ne odpro Dardanel, toda plačati jo mora takoj in sicer skoro dvakrat dražje kakor v mirnih časih. Angleži gotovo niso resno mislili, da bi kupčijo 80.000 vagonov preprečili nadaljno dobavo osrednjima državama, ker je v deželi še obilo žita. Denar v gotovini bo za te kupčije komaj prišel v Rumunijo, kajti ta ima v Londonu nad 10 milijonov funtov dolga. Angleži pa imajo ta dobiček, da jim ni treba seči v žep in vendar igrajo vlogo pokroviteljev rumunskega narodnega gospodarstva, da bi na ta način zvišali svoj že precej padli političen vpliv. To bodo morda nekoliko dosegli, pa tudi najbolj tople simpatije ne bodo Rumunije spravile v entento, dokler sta osrednji sili — močnejši.

Osrednjih sil v Rumuniji ne ljubi, ravno nasprotno, pa prav nič si ne želijo začeti z njima krvav ples, dokler ni drugega upanja, kakor da dobe pri tem le udarce.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 28. januarja. Uradno se poroča: Včerajšnji dan je minul mirno. Vzemši navadnih bojov s topovi in malimi podjetji.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Italijansko uradno poročilo.

Rim, 26. jan. Uradno: V dolini Lagarina je sovražnik 24. t. m. obnovil napad na naše postojanke pri Mori, pa je bil zopet odbit. V dolini Sugana so naše poizvedovalne čete, ki so plezale na Martar, prepodile sovražne čete. V Cadore in na Koroškem običajno delovanje sovražne artiljerije, ki je bilo v odseku med visokim Butom (?) in dolino Valentina (Zila) ljutejše. Na višinah zahodno od Gorice so zvečer 24. t. m. pod varstvom goste megle napadle velike sovražne sile pri Oslavju. Vsled premoči sovražnih bojnih sil so se nekateri naši oddelki prve črte, da jih ne bi pogazili, umaknili na malem delu fronte v strelske jarke druge črte. Vsled trdnega odpora in krepkih protinapadov naših rezerv so se zlomili drug za drugim se vrsteči siloviti naskoki sovražnika proti tem jarkom in sovražnik je imel vnovič zelo težke izgube. Na Krasu ljut artiljerijski dvo-boj, posebno pri Sv. Mihaelu.

Cadorna.

Italijansko pretiravanje.

Glede na poročilo italijanskega generalnega štaba 25. t. m. se objavlja iz vojnega tiskovnega stana uradno: Prišlo se je že večkrat, da italijanski generalni štab obda postranske dogodke s plaščem velike važnosti in svojih uradnih poročilih javnosti. Tak slučaj se je zgodil zopet zdaj. »Odbiti napadi v tolimskem odseku tičejo uspešno poizvedbo neke patrolje 10 mož proti gostilni južno od Cigino (najbrže Čiginj), uradni občinski slovar za Goriško kraja Cigino ne navaja, torej ga ni. Op. u.) ob kateri priliki je privedla 22 ujetnikov 133. polka mobilne milice. Patrolja se je vrnila v našo postojanko brez izgub.

Boji v bovški kotlini.

V prostoru pri Bovcu (avstrijska trdnjavnica ob gornji Soči blizu italijansko-koroške meje) se vršijo od dne 20. januarja boji med manjšimi italijanskimi in avstrijskimi oddelki. Najhujši boj se vrši za mejno goro Rombon (na koroško-goriški-italijanski meji), ki je visoka 2210 metrov. Italijani več dni zaporedoma napadajo naše postojanke na tej gori, a so bili vselej odbiti. Italijani bi radi čez Rombon prodirali proti Triglavskemu pogorju in proti Bohinju.

Zle slutnje Italijanov.

Lugano. »Corriere della Sera« izvaja: Salandrovna vlada in vojno vodstvo gromadila napake. Italija se je izpustila nezadostno pripravljena v albansko pustolovstvo. Kako li naj podpira slabo premišljene in še slabejše izvedene pustolovstva zveznih sil? Kdo bo pomagal Italiji v dneh, ko se ji ne bo mogoče izogniti, kadar prično Nemci in Avstriji ofenzivo in vojsko na italijanski zemlji.

Italijanski železničarji še naprej oproščeni.

Lugano, 28. jan. Italijanska vlada je še za naprej oprostila vojaške službe železničarje.

Ministrski svet v Rimu.

Lugano, 28. januarja. (Kor. ur.) Včerajšnjega ministrskega sveta, ki je trajal štiri ure, so se udeležili vsi ministri, tudi Barzilai, ki se je vrnil iz Milana, kjer je zopet govoril v korist vojnega posojila in pozdravil francoske ministre. Obravnavali so albansko vprašanje.

Nadvojvoda Avarna pozvan v Rim.

Berlin. »Secolo« poroča: Vojvoda Avarna prejšnji italijanski veleposlanik na Dunaju, je najbrže na željo vlade odpotoval iz Ferrare v Rim.

Angleške pritožbe proti Italiji.

Lugano, 28. januarja. (Kor. ur.) Senator Guglielmo Marconi je izjavil nasproti poročevalcu lista »Giornale d'Italia«, da Angleži ne cenijo zadovoljivo italijanskih vojnih del. Angleži se pritožujejo, ker so Italijani le malo izpeljali tako ob deželni meji kakor tudi na drugih bojiščih in so nezadovoljni, ker Italija na Dardanelah in v Solunu ni sodelovala in ker je prepustila Črnogorjo samo sebi. Angleškega javnega mnjenja ni mogoče prepričati, da bi sodelilo drugače; vsled česar je težavno izvesti kako gospodarsko podporo Italiji. »Corriere della Sera« vsled te izjave jadicuje, češ da sodijo krivično o italijanskih naporih. List priznava, da so poizkušali Italijani res zaman s strašnimi krvnimi žrtvami prodreti sovražno bojno črto, a niso nikdar razpolagali s takimi topovi, od kakršnih so upali Angleži in Francozi, da prodoro nemško zahodno črto. Italijani ne dovolijo nikdar svojim zaveznikom, da bi morali popustiti narodno ozemlje zato, ker bi morali poslati čete drugam.

Shod radikalnih republikancev v Rimu prepovedan.

Baselj. Vlada je prepovedala začetkom februarja v Rimu nameravani shod italijanskih republikancev in štirih shode, ki so jih napovedali.

Milanski občinski svet na začetni klovi.

Lugano. Vlada je uvedla sodnijsko postopanje proti milanskemu mestnemu zastopstvu, ker je odklonilo mestno zastopstvo udeležbo ob slovesni otvoritvi bolnice, ki so jo ustanovili Francozi in prepovedalo razobesiti zastave.

Italijanska industrija v nevarnosti.

Lugano. Senator Guglielmo Marconi izvaja v »Giornale d'Italia« z ozirom na svoj obisk na Angleškem, da morebiti Anglija za znižanje voznin kaj stori, a ne kmalu in ne vsega, ker angleške trgovske ladje ne zadoščajo niti potrebščinam cele trgovine in vojne vodstva. Angleška vlada se tudi načelno ne vtiha v zasebne trgovske zadeve. Marconi pristavlja, da presega voznine zdaj primerno mero, kar slabi italijansko industrijo.

Žvepleni rudniki na Siciliji zaprti.

100.000 delavcev brez dela.

London, 28. januarja. (Kor. ur.) »Times« poroča iz Rima, da so na Siciliji vsled visokih cen za pridobivanje žvepla potrebnega premoža zaprti žveplene rudnike. Cena se je zvisala na 8 funtov pri toni. Okoli 100.000 delavcev je brez dela.

Vojska z Rusi.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 28. januarja. Uradno se poroča: Odelki srednjegaškega 10. pešpolka so danes jutraj pri Toporovcu ob besarabski meji nenadoma napadli neko rusko predpostojanko, osvojili so jo z ročnim meteljem, zasuli ruske jarke in odvedli v ujetništvo velik del posadke. Sicer nič novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 28. januarja. Veliki glavni stan: Mali boji, v katerih smo ujeli nekaj sovražnih vojakov in zaplenili material, so se bili na obeh straneh Widsi, južno od Dvinska kakor tudi med Stochodom in Stürom.

Vrhovno vojno vodstvo.

RAZNE PRIPRAVE V JUŽNI RUSIJI.

Bukarešt. Iz južne Besarabije se zopet poroča, da premikajo Rusi čete v Izmijli. Vilkovu in Neukilliju so izkrcali čete iz Odese. Pripeljali so veliko vojnega in materiala za zgradbo mostov.

RUSOM PRIMANJKUJE PUŠK.

Haag. Iz Haaga: Med tremi milijoni vojakov je oboroženih s puškami največ poldrug milijon mož.

NAJVIŠJI MINISTRSKI SVET V RUSIJI.

»Temps« poroča po ruskih listih, da je ruski ministrski svet sklenil iz svoje srede izvoliti najvišji ministrski svet, ki bo imel nalogo, da uredi vsa gospodarska, industrijska in politična vprašanja, ki so v zvezi z vojsko.

SENZACIJONELNE ARETACIJE V PETROGRADU.

»Ruskoe Slovo« poroča, da so se v Petrogradu izvršile številne hišne preiskave in aretacije, ki so povzročile največjo pozornost. Znani politiki Miakotin, Vodovozov, politika Gistii in

opički so aretirani. Policija je došla ob ob 2. ponoči, zastavila vse vhode, vdrla v stanovanja in vse natančno preiskala, ne da bi našla kaj kompromitujočega. Vzroki aretacij so neznani. Isto noč so zaprti drugih 48 oseb, katere so obdolžili, da so člani revolucionarne zveze.

ARETACIJE V MOSKVI.

Stockholm, 28. januarja. Ojačen policijski oddelek je obkolil borzo v Moskvi in aretirali vse judovske trgovce. Nastala je taka zmešnjava, da so borzo takoj zaprti. Kmalu nato je udrila policija v vse hotele in zasebna stanovanja kitajskega dela, kjer so čutili Jude. Zaprti so okoli tisoč Judov. Velik del teh so kmalu zopet izpustili, medtem ko so jih okoli 200 po 24 urnem zaporu izgnali.

POPIS ŽIVIL PO CELI RUSIJI.

V listu »Novoe Vremja« piše Menčikov, da je voditelj aprovizacije v Moskvi, Grušinov, predložil ministru Navmovu načrt, naj se popišejo vsa živila po celi Rusiji. Navmov je ta predlog sprejel.

Boji na zahodu.**NEMSKO URADNO POROČILO.**

Berlin, 28. januarja. Veliki glavni stan: Odbili smo pri Neuville v nekem odseku bojne črte napad Francozov z velikimi izgubami zanje. Neka naša razstreljena duplina je ostala sovražniku. Plen s 26. januarja se je pomnožil za 4 strojnice in za 2 metalna stroja. Na večkratno obstreljevanje krajev za našo bojno črto smo odgovorili z ognjem na Reims. Naše čete so zasedle pri višini 285 severovzhodno od La Chalade po boju neko po sovražniku razstreljeno duplino. O ponočnem zračnem napadu na odprto mesto Freiburg še niso došla končna poročila.

O uspehih bojev v zraku so se podali v angleški poslaniški zbornici podatki, na katere se najljubše odgovori s sledečim seznamom o naših in o sovražnih izgubah letal. Od naše zadnje objave 6. oktobra 1915, torej od 1. oktobra 1915 je bilo izgubljenih na nemških letalih na zahodni bojni črti: v zračnem boju 7, s streli z zemlje 8, pogreša se 1 letalo, skupaj 16. Naši zahodni sovražniki so izgubili v tem času: v zračnem boju 41, s streli z zemlje 11, neprostovoljno izkrcanih v naših črtah 11, skupno 63. Gre le za taka sovražna letala, o katerih se gotovo vé, da so padla nam v roke.

Vrhovno vojno vodstvo.

Napad na Epernay.

Pariz, 28. januarja. (Kor. urad.) Uradno: V minuli noči je vrigel nek Zeppelinovec pri Epernayu več bomb, ki so povzročile le malo škode. Naši obrambni topovi v avtomobilih so takoj streljali na zrakoplov, ki se je vrnil v sovražne črte.

Nemški uspeh pri Neuville-Saint Vast.

Genf. O zadnjih bojih pri Neuville-Saint Vast, kjer se je posrečilo Nemcem, da so zavzeli nekaj sto metrov sovražnih strelskih jarkov, poroča »Nouvelles«: Boji so se pričeli, ko so razstrelili Nemci podkop blizu naše bojne črte. Ljut topniški ogenj, ki je sledil, je preprečil, da nastale dupljine niso zasedli branilci naprej potisnjenega strelskega jarka, medtem ko so se vrgli Nemci na črto več sto metrov v naše zasute jarke. Naše rezerve so sicer preprečile, da Nemci niso prodirali dalje, a iztrgati jim niso mogli po njih zasedenih 200 metrov strelskih jarkov.

Pogotovanje francoskega min. predsed. v Rim odgodeno.

Lugano. Splošno pozornost povzroča, ker se je odgodil nameravan Brian-dov obisk v Rimu. Ni niti gotovo, če se sploh potuje v Rim in če se sestane s Salandrom v Rimu. Briand je nameraval Italijo pregovoriti, naj se udeleži nastopa na Balkanu, a Salandra je poročal, naj ne pritiska, ker ugovarja Cadorna.

Angleški prestolni govor.

London, 28. januarja. (Kor. ur.) Zasedanje parlamenta je zaključeno. V prestolnem govoru je dejal kralj: 18 mesecev stoji moja brodovje in armada skupno z hrabriimi zavezniki Angleške v boju za skupno svobodo in javno pravico Evrope proti neutemeljenim napadom sovražnika. Podpiram odločnost mojega ljudstva, da naša zastava doma in preko morja doseže končno zmago. Zahvaljujem se Vam za voljno radodarnost, s katero ste skrbeli za težke zahteve vojske v tem boju, ki so nam ga vsilili tisti, ki ne pripoznajo svobode pogodb, katere smatramo mi za svete. Ne bomo odložili svojega orožja, dokler ne bomo stvari, ki je na strani bodočnosti in civilizacije, pripomogli do zmagoslavja. S polnim zaupanjem se zanašam na lojalne združene napore svojih podanikov, ki me še nikdar niso zapustili. Prosim vsemogočnega Boga, da nam podeli svoj blagoslov.

Službena dolžnost na Angleškem.

London. (Kor. ur.) Reuter: Na shodu delavcev v Bristolu so sklenili 26. t. m. z 1.796.000 glasovi proti 219.000 predlog proti službeni dolžnosti. S 649.000 proti 614.000 glasov so odklonili predlog, naj se agitira za razveljavljanje službene predloge.

Angleške delavke za mir.

London. (Kor. ur.) Shod delavk v Bristolu se je izjavil za mir.

Irci nočejo v vojsko.

London, 28. januarja. (Kor. ur.) »Times« poroča iz Dublina, da je število irskih rekrutov tako padlo, da morajo irske bataljone dopolnjevati na Angleškem.

Važna iznajdba?

Carib, 28. jan. »Armee et Marine« poroča, da je francoska vojna uprava kupila od inženirja Fogliardi iznajdbo, ki baje omogoči, da se posadko potopljenega podmorskega čolna toliko časa preskrbi z zrakom za dihanje, dokler ne pride rešitev.

Angleške izgube.

London, 29. jan. (Kor. ur.) Reuter: Uradno se izjavlja, da so izgubili Angleži mrtvih, ranjenih in pogrešancev na vseh bojiščih do 9. januarja 24.122 častnikov in 525.345 mož.

Turčija v vojski.**Ljuta bitka za Erzerum.**

Bukarešt. Po poročilih iz Carigrada in Petrograda, ki se ujemajo, se bifejo ljuti boji za Erzerum. Čete, ki so postale proste na Dardanelah, so poslali Turki na Kavkaz. Če pridejo tja pravočasno, se Turkom ni nič bati pred rusko premočjo, dasi je položaj zdaj resen. Ruse vsak dan ojačujejo.

Boji v Egiptu.

Kairo. Reuter. Vrgli smo 28. t. m. v boju 4500 Arabcev tri milje daleč. Izgubili smo 26 mrtvih in 274 ranjencev. Sovražnik je izgubil približno 150 mrtvih in 500 ranjencev.

Na morju.**Ostreja blokada.**

Rotterdam, 27. jan. (K. u.) »Rotterdamse Courant« javlja iz Londona: S svojim govorom je Grey dobro zavrnil politiko ultra konservativcev in je imel velik uspeh, kar bo zelo utrdilo stalščje vlade.

»Fremdenblatt« javlja: »Times« obžalujejo, da je vlada zaenkrat opustila ostrejšo blokada in se boji, da bo to razočaralo veliko angleških prijateljev v Ameriki in Wilsonovo vlado.

Ali je angleška mornarica pripravljena?

London, 28. jan. V spodnji zbornici zbornici je poslanec King vprašal, če je angleško brodovje dovolj pripravljeno, da bi se lahko z uspehom udarilo z nemškimi. Lord Balfourt je odgovoril, da se ne ve gotovo, koliko ladij je Nemčija tekom vojske izdelala. Časopisje je pisalo tudi o 17colnih topovih. Nimamo še dokazov za take tove. Kar se tiče pripravljenosti angleškega brodovja, se v vseh zasebnih in državnih ladjedelnicah z izrednimi naporji izdelujejo nove ladje za Angleško in zaveznike. Naša pripravljenost dosega meje možnosti.

Demonstracija prol. Nemčiji v Švici.

Bern, 27. januarja. Za god nemškega cesarja je nemški konzulat v Lausanne razobesil nemško zastavo. Prišlo je do demonstracij. Nekaj dijakov, šolarjev in delavcev, katerim so se brž pridružili še ljudje na cesti je zahtevalo: »Odstranite to zastavo. Razobesite švicarsko!« Kljub policiji so demonstranti strgali nemško zastavo, katero je nato dobila policija in odnesla v vladno palačo. Demonstranti so odtrgali tudi nemški grb.

Švicarski zvezni svet je nemškemu poslaniku izjavil svoje globoko obžalovanje. Uvedli so preiskavo, toda krivca, ki je strgal zastavo še niso dobili. Za varstvo konzulata so poskrbeli.

»Journal de Geneve« piše, da je lausanski dogodek vreden obžalovanja. Oblasti bodo prisiljene k neljubim odredbam, katerih bi se bilo v teh časih boljše izogniti. Povzročitelj tega dogodka je domovini napravil kaj slabo uslugo.

Bern, 29. jan. (K. u.) Švicarsko časopisje brez izjeme ostro obsoja izgrede v Lausanne. Nekateri francoski listi poizkušajo krivdo zavračati na nemškega konzula, češ da je poznal mišljenje prebivalstva in bi bil moral radi takta opustiti razobešanje zastave.

Bern, 29. jan. (K. u.) Ker so se sinoči zopet ponovili izgrede v Lausanne, je sklenil zvezni svet, da odpošlje zveznega uredsrednika v Lausanne, da

se posvetuje o položaju z državnim svetom kantona Waadt. Poizvedelo se je, kdo je iztrgal konzulatsko zastavo.

Amerika se pripravlja.**Wilson o položaju.**

Newyork, 29. jan. (Kor. ur.) Wilson je v nekem govoru odločno nastopil, da mora biti Amerika vojaško pripravljena. Vedno je nastopal za mir, a svoboda in čast sta važnejša kakor mir. Američan ne bo nikdar iskal spora, a se ga tudi ne bo strahopetno izogibal. Ne more reči, kakšne da bodo jutri mednarodne razmere dežele, jutri po črki smisla besede.

Ameriške priprave.

Washington, 28. jan. Republikanski poslanec Maim je imel v reprezentančni zbornici govor za narodno oboroženje. Temeljne misli njegovega govora so bile: Pametno je, da se pripravimo na vsako možnost boja, ki bi se lahko pričel. Svet je sedaj v slabšem položaju kot kdaj. Boljše je, da dovolimo stotine milijonov dolarjev ali tudi par milijard za obsežno pripravo za slučaj vojske in jo, če mogoče, preprečimo, kakor da bi pozneje izdali neštevilne milijarde, dokler bi končno ne zmagali. Glede na trajnost se bojim prej vojske z Angleško kot z Nemčijo.

Primorske novice.**Vesti iz Gorice. Gorica, 24. januarja.**

Italijanski topovi so zopet začeli s svojim delom. Placuta je danes veliko trpela, ravno tako Korzo proti južnemu kolodvoru. 28cm granate so močno poškodovale tudi veliko moderno tovarno ledu v St. Andražu, katere lastnik je Švicar. Kljub italijanskim topovom so bili ljudje v mestu bolj veseli, ker so zvedeli za uspeh naših hrabrih vojakov v Brdih in so potem sami videli velik transport laških ujetnikov. Eden ujetnikov je na Starem trgu vprašal svojega tovariša, če je to Ljubljana; tovariš je pogledal na ulični napis in rekel: Ne, to je Gorica. V drugem transportu so privedli lahko ranjene laške ujetnike, ki niso mogli iti peš. — 25. jan. Nocojšnjo noč se je bila strašna bitka, ki se cel dan nadaljuje. Kmalu popoldne je slo skozi mesto proti Volčji dragi 1500 laških ujetnikov.

Istrski begunci se vrnejo domov. Notranje ministrstvo je v sporazumu z vojno oblastjo odredilo, da se bo moglo vrniti na svoje domove 30.000 istrskih evakuirancev.

Čuden slučaj! V Devinu, blizu fronte, je priletela italijanska granata v hišico neke gospe. Predrla je streho, ubila gospo ter raznesla vse po hiši. Na omari je stal lep, košen križ s svetlicami opleten v steklu, visokem okoli 60 cm. Pa križ je ostal nepoškodovan, niti steklo ni ubito! Vojaki so vzeli ta križ na bojno polje ter ga seboj nosili poldrugi mesec, dokler niso prišli nazaj v rezervo. Za rezervo pa je bila odločena ravno Vojščica. Dobri gospod nadporočnik, veren mož, poslal je tedaj križ gospodu vikarju, ki naj ga hrani v cerkvi v spomin. Ta križ si je prišel marsikdo ogledat. Pač čuden slučaj, da ni granata na drobne kosce razbila steklo in križ.

— Umr! je v Gradcu dne 24. t. m. go spod Ivan Milost, uradnik južne železnice v pokoju v 70. letu starosti. Bolehal je že dolgo. Pokojni je pred italijansko vojsko s svojo družino bival v Gorici, kjer je bil splošno spoštovan. Ob začetku vojske je pribežal v Gradec, kjer ga je dohitela smrt. Zapušča vdovo soprogo, hčerko-učiteljico ter dva sinova, od katerih se starejši Janko bori na Doberdobo kot praporščak, mlajši, Mirko, vrl katol.-narodni dijak, pa kot kadet na Krnu. Vsem naše globoko sožalje! Pokojniku pa naj podeli ljubi Bog svoj sveti mir!

Vojščica. — Pozor staršem in otrokom! Fantič desetih let je vrigel v ogenj strelno patrono. Ta se je razletela in krogla je šla ravno memo ušesa sestre ter odrsala lice. Malo je manjkalo, da je ni ubilo!

Ogrski državni zbor.**Budimpešta, 28. jan. (Kor. ur.)**

V zbornici je posl. Huszar utemeljeval svoj predlog za reformo vojne oskrbe. Podpore družinam vpoklicanih vojakov so premajhne. Zato predlaga, naj vlada kmalu predloži zakon, ki bo bolj času primerno poskrbel za vdove in sirote.

Grof Tisza je odgovoril, da je preveč šablonski zakon povzročil veliko težav. V mnogih slučajih je podpora prenizka, v drugih pa previsoka, kar tudi škodi, kar se že kaže v socialnem oziru.

Dnevne novice.

+ **Prestolonaslednik čestita slovenskemu junaku.** Prijatelj nam poroča z italijanskega bojišča: Prestolonaslednik Karl Franc Jožef je pred kratkim obiskal nas vojske na fronti. Z našim nadlovcem Strmškom se je precej dolgo pogovarjal, podal mu ob koncu roko ter mu iskreno čestital k njegovim junakiškim činom.

+ **General pehote baron pl. Schönau umrl.** Za srčno kapjo je umrl nekdanji vojni minister general pehote baron Schönau. Rojen je bil l. 1844., poročnik je postal l. 1862. Udeležil se je l. 1866. vojske proti Danski in l. 1868. vojske proti Prusom. Kot polkovnika so ga pridelili generalnemu nadzorniku čet nadvojvodu Albrehtu. Kot podmaršal je postal l. 1889. sekcijski svetnik v vojnem ministrstvu, po odstopu deželnoobrambnega ministra Welsersheimba iz Körberjeve vlade je postal naš brambni minister, pozneje je postal vojni minister. Delal je vedno na to, da se izpremeni bramba in poviša število rekrutov. Pod Schönauom se je hitro in vzorno izpeljala ob aneksijski krizi delna mobilizacija. Kot vojni minister je služil rajnik do septembra 1911, ko je odstopil.

+ **Župnik Franc Muršič.** Iz Frama nam je došla vest, da je dne 28. januarja po kratki mučni bolezni umrl vič. gospod župnik Franc Muršič. Pogreb bo v nedeljo popoldne ob 4. uri. Blagemu pokojniku svetila večna luč!

+ **Junaški spodnještajski Slovencec.** Čevljar in gostilničarjev sin Avgust Dolinšek iz Ilirastnice je ob mobilizaciji šel v vojsko kot četovodja. Na severnem bojišču je postal narednik in dobil malo srebrno svetinjo. Ko je kmalu na to postal štabni narednik in dobil veliko srebrno svetinjo, ga je 27. januarja 1915. zadela sovražna krogla v pluća. Še kot rekonvalescent se je Dolinšek prostovoljno oglasil za fronto, ko je izbruhnila vojska z Italijo. Ko je prestolonaslednik nadzoroval južnozapadno bojišče, ga je osebnost odlikoval z bronasto hrabrostno svetinjo. Z vedno večjim navdušenjem se je bojeval v rli junak in bil povzikan za častniškega namestnika. Novembra meseca je bil Dolinšek zopet precej močno ranjen. Te dni je bil Dolinšek odlikovan z zlato svetinjo. Junaški spodnještajski Slovencec je star še le 26 let.

+ **S pošte.** Poštni praktikant Karel Buttignon je imenovan za poštnege asistenta; poštni adjunkt Friderik Schmidt je imenovan za poštarja v Gradcu na Kranjskem; poštni oficijant Ferdo Gaspari za poštarja v St. Danijelu na Krasu in Ciril Havliček za poštarja v Jelšanah; poštna aspirantka Albina Hiti je imenovana za poštno oficijantko v Idriji; poštni ekspedient Alfred Zimol je poštnege adjunkta v Vodnjanu. Poštnemu oficijantu Alojziju Božiču je podeljeno mesto poštnege ekspedienta v Roču. Premješeni so poštne oficijantje, in sicer: Adolf Braz iz Idrije v Kozino, Edv. Prodan iz Pulja v Trst in Marko Postrak iz Krškega v področje graškega poštnege ravnateljstva; poštne oficijantke Gabriela Žužek je premješena iz Idrije v Ilir. Bistrico. Poštne službovanje je odpovedala poštne ekspedientka Jožica Čeh v Roču; nadalje sta resignirali na poštne službovanje poštne oficijantki Vekoslava Hrovat in pa Marica Potočnik.

+ **Padli so na italijanskem bojišču:** pešec Alojzij Majdič, pešec Plut iz Semiča, poddesetnik Kozlevčar iz Št. Vida pri Zatičini.

+ **Potovanje v vojnem ozemlju.** Kakor je obče znano, ne sme nikdo bodisi v takozvanem ožjem ali širjem vojnem ozemlju potovati brez pravilne potovalne legitimacije. V poslednjem času se mnogokrat dogaja, da nekateri iz lahkomišljenosti, največkrat pa zato, da si prihranijo pot do oblasti, samolastno popravljajo take legitimacije. Opozarjati se mora, da so take legitimacije javne listine in da se njih potvorba kaznuje kakor hudodelstvo goljufije z ječo do enega leta. Resno svarimo občinstvo, naj strogo uboga z davne predpise ter naj si vsakdo pred potovanjem preskrbi pravilno legitimacijo. Tudi uporaba legitimacije, ki jo je dobila druga oseba in ravno tako izročitev svoje legitimacije drugemu v uporabo je strogo kaznjiva.

+ **Poštne nabiralnice v Ravnici pri Solkanu** je začela zopet poslovati.

+ **Slovenskim vojakom v Admontu,** ki so dosedaj kupovali naš list v tobakarni Günther, sporočamo, da je imenovan opustil prodajo »Slovenca«. — Ako žele list kljub temu čitati, naj ga naroče, naročnina znaša 2 K 20 vin. mesečno in se plačuje naprej; ko pride naročnik kam drugam, mu ga radevolje pošljemo na novi naslov, mora nam pa istega točno naznaniti, obenem pa mora tudi povedati svoj stari naslov. To velja seveda tudi za vse druge kraje, ker brez naznanila obeh naslovov ne moremo pravilno izvršiti naročila.

+ **Dobrodelni koncert v »Ljudskem Domu«** v Kranju. V sredo, 2. svečana 1916 ob pol 5. uri popoldne priredi v »Ljudskem Domu« v Kranju g. okrajni sodnik Oskar Dev dobrodelni koncert na korist v vojni oslepelim vojakom in goriškim beguncem. Sodelujejo: Koncertna pianistinja, gospica Dana Kobler, koncertni in operni tenorist gospod Josip Rijavec in slavni kvartet gospoda profesorja Kozine. Cene prostorom: Sedeži od I.—IV. vrste po 3 K, od V.—X. in na galeriji po 2 K, od XI. naprej po 1.50 K, stojišča 1 K, za dijakke, vojske in delavce po 30 h. Predprodaja vstopnic v občinski pisarni in na dan koncerta pri blagajni. Preplačila se hvaležno sprejemajo.

+ **Umrl je v Celju vpokojeni višjesodni svetnik g. Aleksander Balog.**

+ **Govorice o umoru Salandre** so bile razširjene tudi v Pragi. Ondotni listi poročajo: »Tu so razširjene govorice, da je bil Salandra umorjen. Na merodajnih mestih teh govoric, ki so neznanega izvora, ne potrjujejo. Tudi na Dunaju ni o tem nič določnejšega znano!«

+ **Iz ruskega ujetništva** so se oglašili: Franc Lukanc iz Ziganje vasi pri Trziču, cerkvenik, št. 33; Franc Perko iz Križa pri Trziču, stanujoč v Trziču na tovarni štev. 227; Ivan Primožič iz Loma pri Trziču, posestnik, št. 112. Bivališče: Spod. Arapova, Penzenskaja gubernija, Srednja Rusija. vojsko s svojo družino bival v Gorici, kjer

Ljubljanske novice.

+ **Na italijanskem bojišču** sta bila ranjena ljubljanski občinski svetovalec S. L. S. g. Tomaž Novak in časnikar gosp. Fr. Puc. Nahajata se v tukajšnji tobačni tovarni.

+ **Ij Vpokojen** je g. Viktor Tschretnik, nadrevident c. kr. drž. železnice v Ljubljani. Ob tej priliki je bil pomaknjen v 7. činovni razred.

+ **Ij Preobrat pri kadilcih.** Pri kadilcih, ki pušijo svačice, se je zgodil velik preobrat. Ker ni nikjer več dobiti svačice, so se nekateri oprijeli smodk, drugi pip, nekateri so pa ostali trdovratni, češ, če se moram sedaj vzdržati kajenja, ko nimam, se bodem tega odvadil za vedno. In tako vidimo kadilce svačice sedaj po ulicah s smodkami, pipami in s praznimi usti. Stokanje pa je vendar še.

+ **Ij Umrl** so v Ljubljani: Ana Štrukelj, lastnica hotela in hišna posestnica, 70 let. — Rozalija Žabkar, občinska sirota, 18 let. — Katarina Jelenič, hiralka, 62 let. — Helena Kolesa, mizarjeva žena, 62 let. — Ivan Prosen, kurjačev sin, 5 let.

+ **Ij Izgubila** je dancs zjutraj v Solškem drevoredu neka gospa pri stojnici mesarja Parklja znesek 60 K papirnatega denarja. Najditelj naj proti dobri nagradi izroči znesek na Rimski ceste št. 12, prilitičje, desno.

Visoka plima z viharjem.

Pod vtisom velikih, za nas zmago-slavnih vojnihi dogodkov na Balkanu smo skoraj popolnoma prezrli usoden dogodek, ki bi bil drugače pač vzbudil splošno sočutje in pozornost in dolgo polnil predale listov. V mislih imamo viharno visoko plimo, ki je v noči od 13. na 14. januarja obiskala nesrečno Holandsko. O velikosti katastrofe pričča dejstvo, da je uničene okroglo 10 tisoč hektarov plodne zemlje; tam, kjer so se doslej pasle črede lepih krav, se sedaj razteza rjava vodna površina. Bilo je tudi veliko človeških žrtev. Najbolj je prizadeto muhavno ozemlje krog Amsterdama, potem pa otok Marken, ki ga je valovje tuhtam popolnoma pokrilo. Zelo veliko škodé ima tudi ribiško prebivalstvo ob Zuyderskem jezeru, ker je večji del ribiškega ladjevja uničen. Ob Zuyderskem jezeru se je pripetil tudi glavni predor jezov, vsled česar je bilo poplavljenno zadaj ležeče nižavje.

Odkar pomnijo ljudje, Holandske ni zadela taka katastrofa vsled visoke plime kakor sedaj. In vendar je ravno severnomorska holandska obal sosednjega nemškega ozemlja izmed onih obalnih pasov zemlje, ki jih najčesče, čeravno ne najhujše, obiskuje visoka plima. Za take katastrofe je tudi kakor ustvarjena. To nam pokaže prvi pogled. Predpogoj za razvoj visoke plime je predvsem ravno obrežje, ker nič ne ovira zaganjanja morskih valov. Ob hudih in dolgotrajnih viharjih, ki so obrnjeni proti kopnemu, se valovanja pridruži še znatno zvišanje vodne gladine, mnogokrat za več metrov. Ako potem nastopi vihar še iz druge smeri, nastane kipeča visoka plima, ki spada med najhujše naravne nesreče. V Severnem morju nastopa visoka plima z največjo silo tedaj, kadar po dolgotrajnem jugozapadnem vetru, ki prižene

iz Kanala velike množine vode v Severno morje, nenadoma zavlađa zapadni ali severozapadni vihar, ki vrže nabrano vodovje proti obali. Tedaj gorje, ako obal ni dovolj močno zavarovana z jezovi. Tako je v 13. stoletju nastalo na Holandskem Zuydersko jezero (poplavljenost je bilo 3650 km² zemlje) ter zaliva Dollart in Jade. 18. nov. 1421. je kipeča visoka plima poplavlila 72 vasi ter je nastal zatok Biesbosch ob izlivu Moze. Od 16. stoletja dalje so jeli Holandci graditi jezove ter so res dobro nadvladali morje. No, topot je del njihovih naprav podlegel razlogotenim morskim valovom. Borili se bodo dalje proti sovražnim naravnim silam. — Bog blagoslovi in varuj delo njihovih rok!

V vojaško službovanje zopet vpoklicana družabnika tvrdke Ciuha & Jesih, »Pod Trančo« vjudno javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da jima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Nastop slavne igralki ERNE MORENE v deželnem gledališču.

Sobota 29., Redeljo 30., Ponedeljek 31. januarja: Igrkaz v 3 dejanjih. V glavni vlogi: **Erna Morena.**

Dve veseloligri: Nezgoda nove kuharice. Ako se bombe razlete...

Najnovejše kinematografično poročilo o bojih z Italijani.

Samo: 250
Kino CENTRAL, dež. gledal.

Skladiščar

krepak, soliden, vojaščine prost, ter popolnoma izurjen kolonijalne stroke. **Vstop takoj.** Se sprejme po osebnem dogovoru ali pismene ponudbe v trgovino **IV. A. Hartmann nasl. 218 A. Tomažič — Ljubljana.**

Išče se proti ugodnim pogojem **izurjen kočijaž**

ako mogoče oženjen, vojaščine popolnoma prost in z dobrimi sprčevaji. — Nastop takoj. — Naslov pove upravnistvo lista pod št. 173. 173

Pozor! Vse blago Pozor!

kakor tudi čevlje, dokler kaj v zalogi, brez zvišanja po stari ceni. Tudi zalogo **nagrobnihi vencev** s trakovi in napis. Prosim, prepričajte se! 1574 Ujudno se priporoča tvrdka **K. WIDMAYER, pri »Soluncu«, za vodo.**

Vsakovrstne 39

slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu **FR. CERAR, tovarna slamnikov v Stobu pošta Domžale pri Ljubljani.**

Tvrdka, Zaler & Co., v Ljubljani, Franc-Jozefa cesta šte. 5, kupuje: **jajca in krompir**

na debelo — Prosimo takojšnjih ponudb z navedbo cen. 150

Kupim po visoki ceni okrogel kostanjev orehov jesenov les

Ponudbe z ceno in množino (koliko vagonov) je poslati tvrdki.

J. Pogačnik, Ljubljana Marije Terezije cesta 13 (Kolizej). Na ponudbe brez cene se ne ozira.

400 hl. belega in rumenega

Vipavca

naravnega se tako prodaja po zmerni ceni. Vprašati pri Batjel, Gorica, Stalna ulica št. 2. Tam je vzorec ali pri Valiču, zid. mojter, Skrilje.

Ker se želi posvetiti poštnemu stanu, želi nastopiti službo

poštnege pomočnika

proti majhni odškodnini; pogoj hrana in stanovanje, dijak, ki je dovršil 4. gimnazijske razrede. — Naslov pove upravnistvo tega lista pod šte. 219.

Proda se iz proste roke v polnem obsegu

rodovitna gorica

v južni legi v kozjanskem okraju, zasajena večinoma z najplemenitejšimi ameriškimi vrstami, lepo arondirana, s površjem: jeden hektar, 34 arov, 69 kvadratnih metrov, z dvema kletima in dvema stiskalnica, z verando, sobo in kuhinjo. Na prodaj je tudi **vinska posoda.**

Pojasnila daje 237

dr. Fr. Jankovič, Kozje, Stajersko.

Sprejmo se za takojšnji nastop

prodajalka

popolno izurjena v špecerijski stroki, zmazna obeh deželnih jezikov, z lepo pisavo; dalje

učenka

z dobro dovršeno šest- ali večrazredno ljudsko šolo, v starosti 15 let, ki ima veselje do trgovine in je v popolni oskrbi staršev; ter vojaščine prost 227

sluga

za trgovino, trezen, zanesljiv, proti dobri plači. — Ponudbe za vse na tvrdko:

Karel Planinšek, Ljubljana, Dunajska cesta.

500 K Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pismom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — **KEMENY, Kaschau (Kassa) L.** poštne predal 12-82 Ogrsko

Absolutno zajamčeno pristno

VINO

Kmetijsko društvo v Vtavi oddaja vsled priporočila knezoškofijskega ordinarijata pristna bela mašna vina po 115.— K hektoliter in navadna bela namizna po 110.— K hekt. brez zaveze.

RIZLING

• po K 130.— burgundec in zelen po K 150.— hekt. loko klet brez zaveze. Klet nadzoruje vipavski dekan.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Pri **epidemijah** in vseh **nalezljivih** boleznih **Mattonijeva** Je odlično zabranevalno sredstvo **Giesshübler - kiselica**

Zaloga v Ljubljani pri gg. Ant. Sarabon, Julius Elbert, P. Lassenik.

Najstarejša slovenska tvrdka te stroke.

Obstoji že nad 38 let

ANA HOFBAUER

imejteljica zaloge cerkvenih oblek in orodja
Ljubljana, Wolfova ulica 4

si usoja javiti preč. duhovščini ter sl. občinstvu, da izdeluje natančno po naročilu in predpisih vsakovrstne bandere, baldahine, plase, kazule, pluvijale, dalmatike, velume, albe, korelje, prte itd. itd., sploh vse kar se rabi v cerkvi pri službi božji. Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi naročila na vezenje, prenavljanje stare obleke ter sploh vsa popravila.

Zagotavljajo hitro in najpoštenjšo posredstvo, prosil, da se pri naročilih izvoli ozirati na prvo domišljo tvrdko.

257

Spretna

kontoristinja,

veščja slovenskega in nemškega jezika, knjigovodstva, strojepljisa se sprejme takoj v neki tukajšnji trgovini. — Osebnost pisane ponudbe naj se pošlje na poštni predal 111 Ljubljana do 4. febr. 1916.

Vabilo

na

XXVII. redni občni zbor

„Ozajemne zavarovalnice proti požarnim škodam in poškodbam cerkvenih zvonov v Ljubljani.“

ki se bode vršil dne 28. svečana 1916. ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Računsko poročilo nadzorništva.
2. Poročilo revizorjev.
3. Odobravanje letnega računa za leto 1915.
4. Dopolnilna volitev nadzorništva.
5. Volitev revizorjev.
6. Predlog o spremembi pravil z ozirom na novi zakon.
7. Slučajnosti.

Predsednik nadzorništva.

V smislu § 31 društvenih pravil je občni zbor sklepčen, ako zastopajo člani na njem najmanj 200 glasov, sicer se more tekom 14 dni sklicati drugi občni zbor z istim dnevnim redom.

Razglas.

Mestno županstvo v Kranju oddaja potom javne dražbe v zakup samosvoja ribarska okraja št. 12 in 14 za dobo 10 let, to je od 15. februarja 1916 do 15. februarja 1926.

Javna dražba prej navedenega ribolova se vrši dne 8. februarja 1916 ob 10. uri popoldne v občinski pisarni.

Zakupni pogoji so na vpogled v pisarni mestne občine.

Mestno županstvo v Kranju,

dne 28. januarja 1916.

Župan:

F. Polak, l. r.

Zahtevajte

zastonj in poštne prosto moj glavni cenik s 4000 slikami ur, zlatne in srebrne, glasbi, predmetoviz usnja in jekla, potrebščin za gospodinjstvo in tonleto, orožja, municije itd.

Prva lovarna ur

Jan Konrad, c. in b. dvor. ni zalognik Brux št. 1224 (Česko)

Nikelnaste Roskopi-ure K 3-90, 4-20, 5-— Srebrne K 8-40, 9-50, — Nikelnaste budilke K 2-90. Budilke z dvojnimi zvoncem K 4-—

Pošilja se po povzetju. — Nikak riziko! Zamenja je dovoljena ali denar nazaj!

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom smrti našega iskrenoljubljenega, dobrega soproga, oziroma skrbnega, nenadomestljivega očeta, gospoda

Ivana Remžgar,

kleparskega mojstra in meščana ljubljanskega

izrekamo tem potom našo preščno zahvalo. Iskrena hvala pa tudi darovateljem krasnih vencev in vsem, ki so spremili nepozabnega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Žalujoči ostali.

Proda se takoj in po nizki ceni popolno nova, moderna

sobna kredenca

otoman, nova velika preproga in stenska ura. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 251.

Zaradi pomanjkanja hrane se prodaja

močan osel

po izredno nizki ceni. Kie pove upravništvo pod št. 252. (Znamka).

Izpliranje vratu s Fellerjevim bol lajšajočim, razkrajajočim fluidom iz rastlinskih zelišč z zn.

„ELSA-FLUID“

olajša

dihanje.

12 steklenic 6 kron poštne prosto. Lekar- nar E. V. Feller Stubica, Elzatr št. 285 (Hrvaška). — Čez 100.000 zahv. pisem.

Kupim

St. 226.

z naplačilom 2.000 do 4.000 K čedno hišo, primerna za penzionista in do 4 orale zemlje z gozdom in sadnim drevjem v vrednosti 6.000 K do 10.000 K v prijaznem kraju blizu železniške postaje na Št. jerskem. — Ponudbe pod „Ob potoku“ 240 na uprav- ništvo Slovenca.

V čevljarsko obrt se sprejmeta dva

učenca in en pomočnik

pri Jan. Krapič, čevljar, mojstru v Tacnu pri št. Vidu nad Ljubljano.

Drva za kurjavo

drobno cepljena — v zvezkih po 25 kg se pro- dajajo v trgovini Alojz Zorman, Stari trg 32.

Proda se dobro ohranjena, snažna

ženska obleka

Učenca

258 sprejme trgovina s mešanlim blagom

Naslov pove uprava tega lista pod št. 253.

J. V. Ruper, Sv. Križ p. Kostanjevici.

Brez posebnega obvestila.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pre- tužno vest, da je naš iskrenoljubljeni, dobri soprog, oziroma skrbni oče, brat, ded in tast, gospod

Ignacij Urbančič,

c. kr. davočni upravitelj v. p.

po dolgi, mučni bolezni dne 27. t. m. previden s sv. zakramenti, v starosti 78 let mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega pokojnika se vrši v soboto 29. t. m. ob 4. popoldne. Sv. maše zadušnice se bodo brale v mestni župni cerkvi sv. Jakoba.

V Škofji Loki, 27. januarja 1916.

Ana Urbančič roj. Lekar, soproga.

Nika Kramer, Mici Svetlin, hčeri.

Friderik Kramer, nadučitelj, Janjo Svetlin, magistratni rač. revident, zeta.

Franco Urbančič, c. kr. davčni upravitelj v p., brat.

Olga, Rihard, Slavica, Niko, Anica in Helenca, vnuka in vnukinje.

249

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja, ki so nam ga izkazali povodom smrti našega preljubega, nepozabnega sina, oziroma brata, svaka strica

Frančiška Svobljšak

izrekamo vsem našo najiskrenejšo zahvalo. Prisrčna zahvala pa bodi preč. gospodu župniku Finžgarju in preč. gospodu kaplanu Josipu Poje za njihove tolažilne obiske.

Bog plačaj!

Draga, dne 24. januarja 1916.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za obile dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom bolezni in smrti našega nepozabnega soproga, oziroma strica, gospoda

Ivana Skubeta,

izrekana vsem našo najprisrčnejšo zahvalo.

Posebno zahvala pa bodi blagorodnim gospodom šolskemu svet- niku dr. Rudolf Junovitzu, c. kr. šolskemu nadzorniku Albinu Belarju, ravnatelju dr. Pucsko, ravnatelju Costa, vladnemu svetniku Andrej Senekoviču, darovateljem prekrasnih vencev in vsem, ki so spremili nepozabnega pokojnika k večnemu počitku.

V Ljubljani, dne 29. januarja 1916.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod.

Prosimo tihega sožalja.

Potrži najgloblje žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša iskrenoljubljena sestra, oziroma teta in svakinja, gospa

Ana Štrukelj roj. Černe

hótelirka in posestnica

dne 28. t. m. v starosti 71 let, po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, preminula. Pogreb nepozabne pokojnice se vrši v nedeljo, 30. jan. 1916 ob 3. uri popoldne, iz hiše žalosti, Dalmatinova ulica št. 15, na pokopališče k sv. Križu, kjer se položi k večnemu počitku. Sv. maše zadušnice se bodo služile v več cerkvah.

V Ljubljani, dne 29. januarja 1916.

Žalujoči ostali.

Prodaj hišo v Ljubljani

na zelo prometnem kraju.

V hiši se nahaja več lokalov in je pripravna za vsako trgovino. Poleg hiše je tudi biev in vrt (ozir. lepa vogelna stavba porcelana). — Kosmati dohodek iz hiše znaša letno okroglo K 7000. — Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 239.

Štambilije
vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčuk-štambiljev
Ljubljana, Selenburgova ul. št. 1.
Ceniki franco. 553 Ceniki iranko.

Orehov okrogli les

kupi v vsaki množini po najvišjih cenah
Peter Angelo, Ljubljana.

Le pismene ponudbe se žele, tudi od trgovcev. — Posredovalci se iščejo proti dobremu plačilu. 2426

Prodaj stavbeno zemljišče

v večji meri; tudi prostor za kake večje delavnice ali tovarno, v bližini Ljubljane, na lepem suhem terenu. Ponudbe pod naslovom stavbeno podjetje 96 na upravo lista.

Oglejte si

pred nakupom veliko zalogo
izgotovljenih oblek za

moške, ženske in dečke.

2371 Velika izbira

površnih jopic

za dame in deklice.

„Pri Škofu“.

Pred Škofijo št. 3, Lingarjeva in
Medarska ulica.

Podružnica trgovke R. MIKLAUC.

V najem se dá event. tudi prodaj pod
ugodnimi pogoji

hiša

v kateri je vpeljana trgovina z mešanin blagom, trafikom, žganjetocem in gostilno. Naslov pri upr. lista pod 139.

Najcenejše dežnike in solnčnike

domačega izdelka
priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti
slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini

Josip Vidmar, tovarna dežnikov, Ljubljana,

Pred Škofijo 19. Prešernova ulica 4
Popravila točno in ceno.

Prodaj KONJ

(star 2 in pol leti, 15 pesti visok) s popolno vprežno
opravo in dobro ohranjenimi kolesi. — Naslov na
upravo lista pod št. 243. — (Proti znakom)

Neknosne nadloge uši — rešijo
vojaka zanesljivo in trajno

Sadnikar-jeve vrečice

Prodaja jih s navodilom po 2 K par:

Cvancar, drogerija, Ljubljana; J. R. Hočvar,
lekarna, Vrhnika; J. Koschir („Pri Orlu“),
Kamnik. 43

Prvo kranjsko podjetje za umetno
steklarstvo in slikanje na steklo

Augusta Agnola

Ljubljana

Dunajska cesta št. 13
pri „Figovcu“

se priporoča slav. cerkvenim
predstojništvom kakor p. n.
občinstvu za solidno izvršitev
vsakovrstnega umetnega steklarstva in slikanja na steklo,
za steklarstvo v figurini in
navadni ornamentiki, stavbno
ter portaino steklarstvo —
Zaloga steklenega in porcelana-
stega blaga vsake vrste, sve-
tilk, zrcal, okvirov za podobe
itd. — Narisi in proračuni na
zahtevo zastonj. — Spričevala
mного dovršenih del na raz-
polago. 74

Kalodont

novi zavoij.

Vsled sedanjih razmer smo primorani izpremeniti zavoj naše
že blizu 30 let na prodaj postavljene

zobne kreme „Kalodont“

Mesto dosedaj navadnih pušic bodemo sedaj razpečavali
kremo v zganjenih kartonih, katerih risba in barva izpeljava je
ista, kot naša tubna etiketa, ki je v vseh deželah postavno zava-
rovana.

Svetovnoznani in splošno priljubljeni „Kalodont“ pa bo pri-
hajal na trg slejkoprej v nedosežni kakovosti.

F. A. Sarg-a Sin & Co.
Dunaj IV. Berlin.

A. & E. SKABERNÉ

Ljubljana, Mestni trg

Specijalna trgovina
pletenin, trikotaž in perila.

Priporoča svojo zalogo, kakor:

Sportno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice,
snežne kučme, rokavice, žilogrejce, sviterje, pletene srajce in
spodnje hlače iz volne, velblodje dlake in bombaža.
Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, barhenta in flanele.
Perilo za dečke, deklice in dojenčke.

Gumijevi plašči, nahrbtniki itd.

Na debelo in drobno.

1926

Ustanovljeno l. 1893.

Ustanovljeno l. 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema in obrestuje hranilne vloge po

Rentni davek plačuje iz
svoje. Zunanji
vlagatelj so za poši-

5%

ljanje denarja na razpo-
lago brezplačno polož-
nice poštne hranilnice

Zadruga dovoljuje posojila v odsekih na 7½, 15 ali 22½ let;
pa tudi izven odsekov proti poljubnim dogovorjenim odplačilom.
Dovoljujejo se ranžijska posojila proti zaznambi na plačo in
zavarovalni polici ali poroštvo. Prospekti na razpolago.

Društveno lastno premoženje znaša čez 600.000 kron.
Deležnikov je bilo koncem leta 1914 2228 s 16.493 deleži, ki repre-
zentujejo jamstvene glavnice za 6.432.270 kron.

Načelstvo:

Predsednik: Andrej Kalan, prelat in stol. kanonik v Ljubljani.

I. podpredsednik:

II. podpredsednik:

Ivan Sušnik, stolni kanonik v Ljubljani.

Karo Pollak ml., tovarnar v Ljubljani.

Olan: Fran Borštnik, c. kr. profesor v pokoju v Ljubljani; Ignacij Zaplotnik, katehet
v Ljubljani; Ivan Dolenc, c. kr. profesor v Ljubljani; dr. Jozef Gruden, stolni kano-
nik v Ljubljani; Anton Koblar, dekan v Kranju; dr. Jakob Mohorič, odvetniški kandidat
v Ljubljani; dr. Fran Papež, odvetnik v Ljubljani; B. Remec, ravnatelj trg. šole v Ljubljani;
Anton Sušnik, c. kr. gimnazijski profesor v Ljubljani; dr. Viljem Schweitzer, odvetnik v
Ljubljani; dr. Aleš Ušeničnik, profesor bogoslovja v Ljubljani; Fran Verbič, c. kr. gim-
nazijski profesor v Ljubljani.

Nadzorstvo:

Predsednik: Anton Kržič, c. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Olan: Anton
Čadež, katehet v Ljubljani; Ivan Mlakar, profesor v Ljubljani; K. Gruber, c. kr. in. rač.
oficijal v Ljubljani; Avgustin Zajc, c. kr. rač. revident in posostnik v Ljubljani.

Brzjavke:
Prometbanka Ljubljana.

C. kr.

priv.

Telefon št. 41.

Sološna prometna banka podružnica Ljubljana, prej J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 30 podružnic, Vojni Marijin trg — Sv. Petra cesta. Delniški kapital in rezerve 65.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na
hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim
vedno ugodnim obrestovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupo-
vanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shra-
njevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje. 15

Ustmena in pismena pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vsakdar

31. decembra 1912 na knjižice in tekoči račun K 238.633-922 —.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najmodarja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastnim zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izžrebanih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja brezplačno. Stanje denarnih vlog na hranilne knjižice dne 31. dec. 1915 K 94.299.233 —.

izbrano se je obneslo za vojake v vojski in
sploh za vsakega kot najboljšo

bol oblažajoče mazanje

pri prehlajenju, reumatizmu, gibu, lažnosti,
pruži, vratni in bolesti v hrbtu

Dr. Richter-ja

Sidro-Liniment. capaci
compos.

Nadomestilo
Sidro-Pain-Expeller.

Steklenica kron. — 80, 140, 2—

Dobiva se v lekarnah ali direktno
v Dr. Richter-ja lekarni „Pri klatem levu“,
Praga, I., Elizabetna cesta 2.

Dnevno raspošiljanje.

Kupimo:

Breje krave, krave s teleti, plemenske
vole, pitane vole, teleta za klanje, pra-
šiče za špeh in peršut, breje svinje,
plemenske prasce, breje koze, kozličke,
ovce in belgijske zajce. 190

Ponudbe je pošiljati na naslov
Vnovčevalnica za živino v Ljubljani,
Dunajska cesta 29.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, neozgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem
leta 1914. K 173.490.838—
Stanje garancijskih fondov koncem leta 1914. K 48.732.022-76
V letu 1914. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička . . . K 432.232-66

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje, veljavno za **vojno zavarovanje**,
naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in
poštne prosto. 1439

Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.
Marije Terezije cesta št. 12.

Odda se meblovana

mesečna soba

za 1 ali 2 osebi. Naslove reflektantov
sprejema uprava pod št. 204.

Kontoristinja

zanesljiva pri knjigah, izurjena v nemško-sloven-
ski korespondenci, stenografiji in strojepisu z več-
letno praso, starejša, prvovrstna mož se sprejme
proti prav dobri plači takoj v manufakturno trgo-
vino v Ljubljani. Začetnica se ne sprejme. Le take
gospodične, ki popolnoma odgovarjajo gornjim za-
htevam, naj pošljejo obširne ponudbe na »Poštni
predal 35«, Ljubljana.

Volno

za snežne čepice,
nogavice,
žilogrelece i t. d.

prporoča
TONI JAGER

LJUBLJANA, Zidovska ul. 5.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva.

43. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene, v državi zastopanih kraljevin in dežel

Ta denarna loterija vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobiček znaša 200.000 kron

Srečkanje se vrši javno na Dunaju 10. februarja 1916. Srečka stane 4 krome.

Srečke se dobe pri oddalku za dobrodelne loterije na Dunaju III., Vordere Zollamtstraße 2, v loterijskih
kolekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Igralni
načrti za kupce zastoj. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od general. ravnanstva državne loterije (oddelek za dobrodelne loterije)

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica
za nakup in prodajo zemljišč in posestev

VALENTIN ACCETTO

zapriseženi sodni izvedenec

Ljubljana, Trnovski pristan št. 14.

Prodajalci ali kupci naj se obrnejo na zgoraj imenovano posredovalnico.
Vse vrste posestva, vile in zemljišča na izbiro. 249 Tajnost zamčena.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni
hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v
tekočem računu, za katere jamčijo
ne samo njeni zadržniki temveč

tudi cela dežela Kranjska

ter jih obrestuje po $4\frac{3}{4}\%$ brez
kakega odbitka, tako da sprejme
vložnik od vsakih vloženih 100 K
čistih obresti 4.75 kron na leto.
Stanje vlog je bilo koncem junija
1915 čez 23 milijonov kron. Za
nalaganje po pošti so poštnohram.
položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.

Denar mečete proč

ako plačujete velike cene za vino li-
kerje, ker morate sami pripraviti naj-
fin. vrste s svojimi ekstrakti. Iste
ekstrakte s uporabljenim navodilom za
napravo 3 litr. najfin. ruma ali „Alt-
vazra“, benediktina, cesarčice, kum-
lova, megodora, črnejca, ana-
nasa, marasquina, vaniljeva, punda,
poprovenete, angl. grenčice, kava,
kakao, šartres, dišče perla, vianje,
bad, likerja, ališa, brinjevo, jerezinske, silivke,
konjaka K 1.90; 3 stekl. K 4.50; 6 stekl. K 7.50;
12 stekl. K 13.50 franko po povzetju. Ne more se
skazati! Prsten le pri

JAN GROLICHU, drožerija pri angelu, Brno 93, Morava.

100 litrov zdrave domače pijače

osvežujoče, dobre in sejo gasede
si lahko vsak sam priredi z ma-
limi stroški. V zalogi so snovi za:
ananas, jabolčnik, grenadine,
malinovec, poprova meta, mu-
škatelec, pomerančnik, dišča
perla, vianjevo. Časni se ne
more. Snovi s navodilom
stanje K 4.50 franko po povzetju.
Na 5 takih porcij dodam i povzru.

Jan Grollich, drožerija pri angelu, Brno 93, Morava.

Diamanti za rezanje stekla

za steklarje in domačo rabo.
Št. 1 za steklo v oknih K 2.40. —
Št. 2 za nav. močno steklo K 3.50.
Št. 3 za vse vrste brušenega stekla
K 5.50. — Št. 4 za močno brušeno
steklo, neobdelano, in za srečala
K 8.—

Povzete 35 vin. ved.
Za resne in solidno blago jamči

Jan Grollich, drožerija pri angelu, Brno 93, Morava.

Moj kosmetični petrolej za lase

Delavci v našarudokopih in petro-
lejskih rafinerijah ne postanejo
nikoli plešasti. Jan sam najdi-
sejati petrolej pridelal v kosme-
tikum za lase in dosegel s njim
najlepše uspehe pri redkih lasih
in pri izpadanju las. Dobiva se
samo v moji drožeriji v Brnu.
Stekl. stane K 1.— i 4 steklenic
K 5.50; 12 stekl. K 10.—. Pošt-
nina K 1.00 do K 1.15. Manj kot
3 steklenice se po pošti ne pošilja.

JAN GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 93, Morava.

Framydol je sredstvo za pomla-
nje las, ki rešuje
svetle in sive lase in brade za trajno
temnoobarva. I steklenica s poštno
vred K 2.35.

Rydyol je rožnata
voda, ki
sivo pordeči blesta lica.
Učinek je čudovit, i ste-
klenica s poštno vred K 2.15. Po-
vzete 35 v. ved. Naslov za naročila:
JAN GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 93, Morava.

500 kron v zlatu

če ne odstrani krema Grollich
s sraven spajajočim milom
vse solne pege, maroga,
solčne opahline, ogroze,
obrane rdečice itd. in ne
ohranj kožo mladostno svojo
in nežno. Cena K 3.15 s poš-
tino vred. s poročje stanje K 3.30, s poročje K 15.55.
Vse brez kakih nadaljnjih stroškov. Naslov za naročila:
JAN GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 93, Morava.

Varite pivo doma

poprejšnjem navodilu. Snovi za
25 litrov piva s 50 zamaki K 2.—
poština 54 vin. na pet takih porcij
se ena navre in pošlje poštne pro-
sto. Naročite toraj za več tovarisk.

JAN GROLICH, drožerija pri angelu, Brno 93, Morava.

Ustanovljeno v letu 1842.

Brata Eberl

Trgovina oljnatih barv,
laka in firneža

Crkoslikarija

Slikarja, pohištvena in
stavbena pleskarja

Ljubljana, Miklošičeva cesta

Nasproti hotela Union

Telefon 154. Telefon 154.

Jantarjevi laki in laščilo za sobna tla.

Firnež iz pristne- ga lanenega olja.

Oljnate barve, najboljše
vrste fačadne barve,
vremensko neizpremen-
ljive (Kronsteinerja) barve, in raznovrstne vzorce za

sobne slikarje.

Lake angleške za kočije, lake
za pohištvo in druge predmete

Marx-emajl za pode, zid, železo in drugo.

Olje za stroje, prašno olje, karbolinej, čopiče za vsako
obrt. - Vse potrebščine za umetnike, slikarje i. t. d.

Predmete in potrebščine
za žgalno in briljantno
slikanje.

Delavnica za črkoslikarska,
likarska in pleskarska dela
Igriška ulica 6, Gradišče.

1132